

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserti:
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6, 50 —
mesec : 2, 20 —
V upravnistvu prejemam:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1, 70 —
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 211.

V Ljubljani, v soboto 14. septembra 1901.

Letnik XXIX.

P. n. volivcem v mestni skupini!

Za dne 19. t. m. vršče se volitve v mestih in trgih priporočamo sledeče kandidate:

1. Za Ljubljano gg.:

Ivan Kregar,
pasar in načelnik okrajne bolniške blagajne.

Karol Pollak,
tovarnar v Ljubljani.

2. Za Idrijo gosp.:

Mihael Arko,
dekan v Idriji.

3. Za Kranj in Loko gosp.:

Anton Koblar,
dekan v Kranju.

4. Za Tržič, Radovljico in Kamnik gosp.:

Franc Špendal,
župnik v Tržiču.

5. Za Novo mesto, Vlačjo goro, Črnomelj, Metliko, Kostanjevico in Krško podpiramo kandidature neodvisnih meščanov in obrtnikov, ki so se združili na gosp.:

Josip-a Košiček,
posestnika v Novem mestu.

SOMIŠLJENIKI! Idite kakor en mož v volivni boj za priporočene kandidate — in tudi v mestih se neha doba vsemu narodu toli škodljivega liberalizma!

Za volivna okraja Vrhnika-Postojna-Lož in Kočevje-Ribnica se izda parola v prihodnjem listu.

V Ljubljani, 14. septembra 1901.

Osrednji volivni odbor katoliško-narodne stranke.

LISTEK.

Kako se je zmagi na Kranjskem
godilo.

»Koder je napr. stranka postavila svoje kandidate, povsod se kaže, da zmaga, zlasti pa je na Notranjskem in na Dolenjskem zmaga naših kandidatov popolnoma zagotovljena, ako spravimo le vse svoje somišljenike na volišče.«

»Slov. Narod« 11. sept. 1901.

Monopol na zmago imajo ti naši liberalci, kaj ne? »Zmaga je naša, ako gredo vsi somišljeniki na volišče!« Tako je kričal pred par dnevi še »Slov. Narod«. To je bilo sila sarnostno in oblastno. Kdor ne pozna razmer, moral je misliti, da imajo liberalci v Ljubljani glavno zalogo zmage, po deželi pa trafike zanje, kjer jo prodajajo po grošu. Dobra zmaga, fina zmaga, trdna zmaga, zmaga iz najboljšega materiala! Le skupaj in kupujte! Kdor kupi deset izvodov, dobi enega po vrhu!

Skrivnostno je bilo zadnje tedne šepetanje po Ljubljani, pa tudi drugod, kjer

imajo svoje vigvame liberalci. Ako je videl liberalni avgur avgurja, se nista, kakor običajno, smijala, marveč sta si čisto resno šepetala na uho: »Štirje so gotovi, petega dobimo, če spravimo vse na volišče.« In volišče je bilo veliko število, po celi deželi bila so lepo posejana, tako da je imela liberalna zmaga dosti prostora, razširiti se čez celo kranjsko deželo. Sitno je le bilo, da je isti prostor imela tudi »klerikalna« zmaga.

Pri vsej svoji paznosti, da bi jim zmaga nikjer ne ušla, so liberalci vendar na nekaj pozabili, napraviti bi bili namreč morali in razobesiti velike table z napisom: »Klerikalcem prepovedan uhod!« To bi bilo pomagalo skoro gotovo. Drugo so pa liberalci vse naredili, da pomagajo svoji zmagi na svitlo.

Izdali so celo vrsto pripovedk in pričakovani smo, da izide zbirka teh volivnih pripovedk menda pod zelo primernim naslovom: »Historije za politične otroke, pripoveduje politični strije.«

Ena najlepših takih historij je ona »o dr. Kreka prisegi«, pa vsejedno ni še popolnoma dobro izmišljena. Po našem mnenju, katerega pa seveda nečemo usiljevati liberalcem, bi imelo veliko večji učinek na

Številke govore!

Lani:
18.900 — 7300.

Letos:
20.120 — 5680.

Pri lanskih državnoborskih volitvah je bilo v kmečkih občinah oddanih 26.729 glasov, in sicer za naše kandidate 18.949, za liberalne 7700. Mej temi je bilo za našo stranko oddanih okoli 70 nemških glasov na Kočevskem, za liberalce okoli 400. Torej je bilo lani za našo stranko oddanih približno 18.879 slovenskih glasov, za liberalce okoli 7300, ali okroglo naših 18.900, liberalnih 7300.

Letos je bilo vseh glasov oddanih 26.714, in sicer za naše kandidate 20.124 brez liberalnih glasov, ki so jih dobili nekateri naši kandidati; za liberalce pa je bilo oddanih 5680 glasov, ako odbijemo 910 nemških glasov na Kočevskem.

Torej je bilo letos slovenskih glasov za našo stranko okoli 20.120, za liberalno 5680. Mi smo torej od lani napredovali za okoli 1200 glasov, liberalci pa nazadovani za okroglo 1620 glasov. **Mi gremo naprej!** Bog živi zavedni naš katoliški narod! Le vedno naprej!

Volivcem mesta Idrije!

(iz Idrije.)

Dragi volivci! Se nekaj dni in odločili boste z listkom v roki hud boj med liberalno in katoliško-narodno stranko.

Že drugo triletnje gospodari lib. stranka v naši mestni občini in to proti volji večine idrijskega prebivalstva. S svojim brezobzirnim terorizmom in sploh z vsakovrstnimi sredstvi se je vsilila v naš občinski zastop in sedaj gospodari, da se Bogu usmili. Vsak dan nam podajajo liberalci novih dokazov, da niso gospodarji, katerim bi bil na srcu v prvi vrsti blagor mestnega prebivalstva, ker delajo dolgove, kakor bi jih nikoli plačati ne bilo treba. Zidajo nepotrebne in drage, pri tem pa še skrajno slabo izdelane stavbe samo zato, da se sveti na kameniti plošči ime liberalnega prvaka in da imajo liberalni go-

spodiči elegantno in z vsem komfortom opremljeno kavarno. Ustanovili so drago občinsko realko, mesto da bi zahtevali, da država ustanovi kako državno srednjo šolo. In vse to gre na Vaš račun, dragi davkoplačevalci! Že letos tožite, da so se davki radi povišanih občinskih doklad občutno zvišali, in vendar doslej še ni bilo skoro nikakih stroškov z novo občinsko realko. Naravnost neznosno bodo pa doklade prihodnja leta, ko bo treba vzdrževati realko vse leto, ne le 3—4 mesece kakor letos. Marsikomu od Vas se niti ne dozdeva ne, koliko breme so naložili liberalci Vam davkoplačevalcem.

Spoštovani volivci! Ali Vam ni liberalno gospodarstvo idrijsko, katero imate vedno pred očmi, najbolji dokaz, da liberalcu ni prav nič za blagor ljudstva, da liberalci ne zna modro gospodariti, da liberalci tira ubogo ljudstvo le v pogubo?! Ali ni že tu dovolj vzroka, da obrnete liberalcem hrbet in da ne volite več liberalnega poslanca?!

Toda vzrokov imamo pa še tudi drugih dovolj, da rečemo dne 19. t. m. odločno in soglasno: Dalje ne sme več tako iti! Liberalcev ne maramo več! Liberalci še nikoli pokazal, da nam želikoristiti; torej njega ne bomo več volili!

Zadnjih šest let je zastopal Idrijo v deželnem zboru liberalci dr. Danilo Majaron. Kakor ni noben liberalci se ljudstvu kaj koristil, tako tudi dr. Majaron ni prav nič za Idrijo koristnega storil. Pomagal je pač liberalnim našim obč. očetom, ko so ustanavljali občinsko realko, katera Vas bo žulila leta in leta; pomagal Vam je naložiti težko breme ogromnih obč. doklad in podrl je v družbi treh obč. mož, ki so šli na Vaše stroške na Dunaj, kar je katol. narodni poslanec dr. Šusteršič pripravil, namreč, da bi država ustanovila v Idriji državno gimnazijo. Ali se pravi to zastopati ljudske koristi, ako se občini nakladajo bremena, katera je dolžna država nositi, ki ima največ dobička od Idrije?? Katol. narodni poslanec dr. Šusteršič je pač imel srce za Vas davkoplačevalce in Vam

ljena, samo čakala je, da jo volivci pokličejo na zemljo. In prišel je 12. september, — štirje mandati so gotovo naši, eden pa še tudi, če pridejo vsi liberalci na volišče, — in prišli so volivci, skoro vsi, kolikor jih premore v kmečkih občinah naša dežela, okoli 27.000 jih je bilo, ali le nekaj nad 7000 jih je oddalo svoje glasove za liberalno zmago, ostalih okoli 20.000 pa proti njej in tako je prišla na Kranjsko »klerikalna« zmaga. To pa liberalci jezi, ker so prav za gotovo zmage pričakovali.

Dobra prijateljica naših liberalcev, dunajska židovska »Neue Freie Presse«, piše v petek žalostno: »Die Hoffnung der fortschrittlichen Slovenen, diesmal eine grössere Zahl von Candidaten durchzubringen, erfüllte sich nicht...« Kaj neda, »grössere Zahl«, to je silno dobro. »Skozi« pa je prišel le eden, drugi so pa seveda tudi »skozi« — padli.

Sedaj pa piše sinočnji »Narod«: »Zgodilo se je pravo čudo! Velikanski, z nezasišano silo uprizorjeni naskok klerikalcev na kmetske občine se ni posrečil.« O, kisl grozdje. Zmaga je pa dne 12. septembra le bila na Kranjskem, ali le šestnajstinka te zmage je bila liberalna.

je hotel priboriti šolo, ki bi Vas nič ne stala, a bi imeli več koristi od nje, kakor pa bode imeli od realke, s katero so dijakom pota na razne strani zaprta!

Pa poglejmo še dalje! Bilo je dne 19. julija t. l., ko so se v dež. zboru kranjskem poganjali poslanci za to, da bi dežela nosila bremena za meščansko šolo v Krškem in za novo meščansko šolo v Postojni, katera se ima pa še-le ustanoviti. Krški okraj teži le 5% doklada za meščansko šolo v Krškem in vendar je katol.-narodni poslanec Pfeifer zahteval v dež. zboru, da dežela prevzame to breme. Katoliški poslanec je to storil; kaj pa je storil liberalni dr. Majaron?

Davkoplačevalci idrijski, tudi Vi morate plačevati dež. šolske doklade in vendar dežela za idrijsko šolstvo ne prispeva niti vinarja. Ljudsko šolo vzdržuje rudnik in novo realko bo vzdrževala občina. Tu je bil čas, da bi Vaš zastopnik dr. Majaron povzdignil svoj glas v blagor svojih volivcev in zahteval, da dežela, ki mnogo dobi iz Idrije za deželnošolski zaklad, vsaj nekoliko prispeva k ogromnim stroškom za novo obč. realko. Toda, kaj so liberalci mari davkoplačevalci, katerih poslanec je! Da le vleče svoje dijete, za vse drugo se ne zame. Dr. Majaron je pri tej lepi priliki, ki se mu je ponudila pokazati, da ima res srce za ubogo idrijsko ljudstvo, trdovratno molčal. Ali je to mož, ki bi zaslužil Vaše zaupanje? Ne, zato njega ne bomo več volili!

Vse drug mož je bil prejšnji deželni poslanec F. Stegnar. On je pripadal katol.-narodni stranki in je tudi pokazal, da on ni poslanec za to, da bo vžival le čast, temveč da je poslanec za to, da bo delal za svoje volivce. On je biltisti, ki je zbiral gradivo za spomenico, katera je pričala, kako žalostne razmere so pri idrijskem delavstvu. On je vse nabrano gradivo izročil dr. Ferjančiču, kateremu ni bilo treba nič drugega, kakor v državni zbornici objaviti le to, kar je Stegnar nabral. Da se je Stegnar v resnici trudil za delavce, pričajo priznalna pisma tacihi mož, ki ne pripadajo katoliško-narodni stranki, temveč so vneti liberalci. Da, še liberalci so morali pripoznati, da se je katoliško-narodni poslanec res za-nje trudil, in to je najboljše spričevalo za našo stranko, ker prihaja od političnega nasprotnika.

Še jeden vzgled, kdo se je v resnici trudil za Vas, dragi Idrijčanje. Mož živi še sedaj med Vami in Vam vsem je še v dobrem spominu njegovo plodonosno delovanje. Ta mož, katerega vsi čislate, je Vam vsem znani gospod Valentin Treven. Ne bomo Vam naštevati, kaj vse je za Vas storil, ker to sami najbolje veste, omenimo le

to, da je gospod Treven mož stare narodne korenine, da je mož, ki je z dušo in telesom neomajan član katoliško-narodne stranke.

Dovolj jasno pričajo tu navedena dejstva, katera stranka je v resnici vnetja za blagor ljudstva, in katera je le nasprotnica ljudskemu blagostanju, ker ne išče ljudskih koristi, temveč edino le svojih. Ne bo se Vam torej težko odločiti, ako Vam je res mari svoj blagor, za katerega kandidata bode oddali svoj glas.

Vsi do zadnjega moža pridite dne 19. t. m. na volišče z glasovnico in odločno recite: Proč z liberalcem! Naš poslanec mora biti mož katoliško-narodne stranke, mora biti mož, ki natančno pozna vse naše nadloge in težave, ki bo v resnici skrbel za to, da se naše mesto povzdigne — ne na vrhunec dolgov, kakor to liberalci hočejo, temveč na vrhunec pravice, vse zadovoljivega blagostanja!

In tak mož, kateri ima vse te lastnosti, kateri v popolni meri zasluži naše neomajano zaupanje, je naš predčastiti gospod dekan Mihael Arko.

Vsi na krov! Boj bo sicer hud, toda lepša bode zmaga, ako vsakteri stori svojo dolžnost. Nikogar naj na dan volitve ne manjka! Dolžnost vsacega, komur je mar blagor idrijskega mesta, je, da se udeleži te volitve in da damo vsi skupno smrtni udarec tako slabo gospodujoči liberalni stranki!

Torej vsakdo zapiši na glasovnico:

Mihael Arko,
mestni župnik in dekan v Idriji.

Volivno gibanje.

Deželnozborska volitev v Ljubljani.

Na prvem mestu prinašamo kandidata za ljubljansko mesto. Priporoča ju toplo tudi »Slovenski List«, ki piše: »Volivcem v Ljubljani priporočamo, da oddajo svoje glasove za gospoda Ivana Kregarja, pasarja in načelnika bolniške blagajne v Ljubljani, in za gospoda Karola Pollaka, tovarnarja v Ljubljani. Od »Narodove« strani kandiduje Peter Grasselli, ki še za župana ni bil pogodu. Ves čas se ni ta mož zavzel za svoje volivce in sedaj hoče od Ljubljančanov zopet deželno poslanstvo. Ali menda misli, da so ljubljanski volivci še vedno na tistem političnem stališču, ko so volili znanega Kušarja. Za svojo »delavnost« naj se Peter Grasselli zadovolji z dobro plačano službo pri užitninskem zakupu, katero so mu naklonili politični prijatelji. Skupno s Petrom Grasselijem kandiduje Ivan Hribar, kateremu tudi ne zaupamo. Čas je, da pride v Ljubljani v de-

želni zbor zastopnik obrtništva, zato kandidiramo gospoda Ivana Kregarja, ki je že pri okrajni bolniški blagajni pokazal, da je vreden zaupanja in da je mož vztrajnega dela, in gosp. Karola Pollaka, ki je izboren gospodar in vreden splošnega spoštovanja. Volivci ljubljanski, volite ta dva moža! Volitev je tajna in nihče ne bo vedel, kaj ste zapisali na listke.«

Volivci ljubljanski! V četrtek je Vaš dan! Dolgo časa že volite liberalne kandidate, a za Vaše gospodarske razmere je vedno slabše! Obrnite se proč od liberalizma in složno glasujte za priporočena Vam kandidata, ki sta iz Vaše srede in dobro poznata Vaše razmere.

Boj proti tujstvu.

Iz Zagreba, 8. sept.

Nemci, Lahi in v novjšem času tudi Mažari so prave zajedavke v telesu hrvatskega naroda. Nemec se šopiri po hrvatskih mestih, posebno po Zagrebu, Oseku in Varaždinu, Lah se predržno postavlja po Dalmaciji in Istri, posebno v Zadru in Trstu, a Mažar preži na Slavonijo ter širi tam svojo propagando pod okriljem protestanske vere. Človek se mora kar čuditi predrznosti teh judi, ki hočejo z vso silo gospodovati v zemlji, v katero so se naselili in katera jih je gostoljubno sprejela. Računajo pa ti ljudje seveda na dobročutnost in pohlevnost hrvaškega naroda, ki je tako dolgo prenašal vse predrznosti teh doseljencev ter jih na svojo lastno škodo pustil, da mu delajo zapreke v njegovem narodnem razvitku in ga celo prezirajo v lastnem njegovem domu. A ti tujci so znali tudi na razne načine slepiti hrvatsko občinstvo, posebno še s hvalisanjem svoje kulture, češ da daleč presega slovansko in še posebej hrvatsko, a pod to pretvezo so ulovili znaten del takozvane inteligence ne samo v duševnem nego tudi v gmotnem pogledu.

Pravi propagatorji te tuje kulture so posebno židje, ki v svojih časopisih v Zagrebu in Oseku čez vse predržno pišejo o hrvatskih odnosajih, češ da Hrvati morajo ostati tudi še nadalje odvisni od svojih sosedom, med tem pa se ta tuja golazen okoriščuje na veliko škodo hrvaškega naroda. Toda Hrvatoma je tako prenašanje teh doseljencev slednjič vendarle začelo presedati; predrznost njihova je izzvala odpor posebno pri mlajšem naraščanju, ki čuti hrvatski in noče, da narod robuje še nadalje tej tuji misli.

Hrvatska vseučiliška mladež je začela odločen boj proti tujstvu najprej v Zagrebu. Osnova se je stalni odbor v to svrhu, da vodi ves boj proti onim, ki žalijo hrvaško narodnost z vsiljevanjem nemščine ali mažarščine. Najprej se je ta odbor lotil trgovskih in obrtnih tvrdk, ki rabijo le nemščino in mažarščino. Spočetka so izšli opomini,

kasneje pa tudi imena njihova v javnost ter se občinstvo svari, da ne kupuje niti ne naročuje pri njih. To je pa še začetek delovanja v tem odboru vseučiliških dijakov. Boj se bode nadaljeval pa tudi v društvi ter se bode odločno odklanjala vsaka tujščina s tem, da se bodo imena vseh ljubiteljev tujščine javno oglašala po časopisih. Isto tako se bode boj nadaljeval proti tujščini po vseh javnih lokalih, posebno po kavarah in gostilnah.

Ker je meščanstvo samo odobrilo delovanje vseučilišnikov, se je nadjati, da bode ta pokret v Zagrebu marsikaj spremenil, ker je bila tujščina zares že preveč predrzna. Boj se je prenesel pa tudi že v druga mesta in domoljubnim časopisom dohajajo vesela poročila o tem pokretu. To velja posebno o Dalmaciji in Istri, kjer se predržno lahonstvo trdovratno drži v svoji poziciji ter s pravim nasiljem zatira hrvatski živelj.

Potrebno bode zategadel, da se ves ta pokret proti tujstvu izvaja po neke stalne osnovi, ko bi se morala sestaviti v Zagrebu ter razposlati vsem članom te domoljubne zveze po vseh hrvatskih zemljah. Tako uvrščena zveza bi mogla sčasoma iztrebiti vse izrastke tujstva iz hrvatskega društva ter dati mestom in deželi pravi izraz narodne samostalnosti.

To se pa seveda da izvesti le z največjo vztrajnostjo in z veliko požrtvovalnostjo, zato je potrebno, da stopi v to kolo vseučilišnikov vsak pravi Hrvat na spas domovine. »Svoji k svojim« bi moralo biti geslo vsakega Hrvata. Tak boj mora postati prava domoljubna dolžnost vsakega zavednega Hrvata in Slovenca, ker drugače se ne otresemo te nesrečne more, ki nas tlači že toliko časa ter nas izjeda v duševnem in gmotnem pogledu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. septembra.

Deželnozborske volitve v Galiciji.

Včeraj so volile gališke trgovinske in obrtne zbornice tri deželne poslance. V Lvovu je včeraj prodrl s 16 od 28 oddanih glasov poljski demokrat dr. Kolischer mesto dose-danjega dr. Marchwickega, v Krakovu je prodrl dosedanji zastopnik dr. Rapoport, ki je bil izvoljen soglasno, v Brodju pa z 21 od 22 oddanih glasov istotako dosedanji zastopnik dr. Löwenstein. Preostajajo le še volitve v veleposestniški skupini, ki ima 44 mandator, ter ožja volitev za mestni mandat v Krakovu. Ker bodo volitve v veleposestniški skupini izpadle vseskozi ugodno za konservativno stranko, je že sedaj mogoče določiti razmerje prihodnjega gališkega dežel-nega zbora. Ta zastop šteje sedaj 161 članov. Konservativna stranka bo štela 11 virilistov, 46 mandatov v kmečki skupini, 6 v mestni, 1 v trgovinski zbornici in 44 mandator v veleposestvu, torej skupaj 108 mandator. Ker pa je prišteti tej stranki tudi tri Stojalowsčke, bo štela konservativna stranka skupno 111 mandatov in torej razpolagala z nad dvetretjinsko večino. Opozicija bo štela 29 mandatov zmernih levičarjev in članov demokratične frakcije, kateri bo pripadel tudi mandat v Krakovu, dalje 13 Rusinov, 3 člane poljske ljudske stranke in 4 člane poljske kmečke zveze. Poleg tega dobi opozicija še en virilni glas, torej bo štela skupno 50 glasov.

Ogerska katoliška ljudska stranka je že izdala svoj volivni oklic za prihodnje državnozborske volitve. Podpisalo ga je 17 članov te stranke v poslanski zbornici in član magnatske zbornice grof Ferd. Zichy. Oklic najprej omenja zasluge katol. ljudske stranke v boju proti Banflyju in njegovemu sistemu. Stranki se je posrečilo vreči ono vlado, ki je nasilno teptala z nogami ustavne svoboščine in hotela prebivalstvo oropati vseh pravic. — Potem pa prične oklic naštevati zahteve, za katere se bodo morali potegovati bodoči nje poslanci. Manifest zahteva za ogersko državo in vso javnost krščanski značaj, olajšavo v vojaški službi, zakonito ureditev zborovalnega in društvenega prava. V narodno-gospodarskem oziru se nje program krije popolno z onim kršč. soc. strank. — O cerkveno-politiških zakonih pravi oklic, da žalijo verski čut katoliškega prebivalstva, da je te zakone deželi usilil

Iz Bohinja.

V tihi bohinjski dolini se je začelo novo življenje. Čete tujih delavcev prihajajo iskat dela pri kopanju predora, gradijo se nove hiše, ob začetku predora so postavili celo vas, pripravljajo gradnjo elektrarne, ki bo oskrbovala stroje v predoru z elektriko; v predoru samem pa pridno vrtajo.

Ker je kopanje predorov zamudno, zato so se pri bohinjski železnici najprej lotili predorov. Bohinjski predor skozi Bačo bo dolg 6200 metrov, oni skozi Karavanke 7000 m., predor skozi Ture pa 9000 m. Predori morajo biti gotovi najpozneje v štirih letih. Proga, ki vodi po prostem, bo seveda izvršena mnogo hitreje.

Kakor pri vsakem predoru, tako tudi pri bohinjskem vrtajo hkrati od obeh strani, to je v Bohinju in Podbrdom na tolminski strani. Ljudstvo se ne more načuditi inženirjem, ki pravijo, da bodo sredi gore brez dvoma skupaj zadeli, ter da se bodo zmotili morda samo za nekaj centimetrov.

Delo je na obeh straneh predora jako različno. Podbrdom je sama skala, škrlavec. Zato vrtanje sicer hitro napreduje, zdravju dotičnih delavcev je pa škodljivo. Tu delajo kamnoseki, ki vrtajo v skalo luknje in jih zalagajo z dinamitom, kateri raztrga skale, da se še zunaj predora trese zemlja,

Strelna luknja se smejo zažigati samo ob strogo določenih urah. Dinamit vrši svojo nalogo tako temeljito, da po strelu delavci najdejo v predoru samo droben gramoz, ki ga nalože na vozičke ter po ozkem železnem tiru izpeljujejo ven. Ko bi bil namesto škrlavca apnenec ali granit, bi pač ostali večji kosovi, in bi se že pri vrtanju predora dobivali lepi kamni za mostove in podzide; tako bo pa na tolminski strani treba kamenje drugje dobivati. Sedaj vrtajo Podbrdom samo 2 m široko in 2 m visoko luknjo. Kakor hitro pridejo 1/2 m dalje, podpro strop z močnimi tramovi. Ozek železen tir pokladajo sproti. Ko bodo pričeli delo s stroji, se bo luknja hitro razširila do potrebne svetlobe. Sedanji ozki tir se bo potem zamenjal z navadnimi železnimi tračnicami.

Dinamitovi plini so zdravju zelo škodljivi. Pri vходу v predor je sicer Podbrdom in v Bohinju postavljen stroj, s katerim dva delavca pihata čist zrak v predor. Vendar pa tudi to dinamitovih plinov ne izžene popolnoma. Najmočnejši delavec vztraja v takem smradu le nekaj tednov. Ako pravčasno ne opusti dela, oboli nevarno.

Podbrdom se začenja predor prav pri vasi. Vhod je tik ceste na spodnjem koncu podbrške vasi; ondi je ob cesti strm hrib; kakih 6 m višje, kakor je gladina ceste, se

začenja predor, tako da bo prav ob vходу predorov stal most, vodeč čez cesto in čez potok »Bača«, ki teče ob cesti.

Na bohinjski strani je kopanje zamudno. Ni drugega, kako trda ilovica, vsa polna vodnih žil. Ilovica je tako pusta, da jo morajo marsikodi streljati z dinamitom.

Tu bo pred predorom kakih 500 metrov dolga zaseka; koncem nje bo šele vstopil vlak v pravi predor. Zaseka se začenja na jugo-vzhodni strani Bohinjske Bistrice, kakih 10 minut od vasi. Pričeli so zaseko tako, da so najprej ondi, kjer bi moralo biti dno zaseke, izvrtali 2 m visok in 2 m širok predor, ki je izkopan le nekaj metrov pod površjem ravnine, raztezajoče se pod vasjo Ravne. Strop v predoru so naredili iz desk in tramov ter ga podprli z močnimi koli. V predor so položili ozek železen tir, po katerem na majhnih vozičkih odvažajo izkopano ilovico. Nato pa so zgoraj na ravnini izkopali jame, katerih dno sega v predor.

V predoru postavljajo pod te jame vozičke. V vsaki jami dela mnogo delavcev hkrati: širijo jame, kopljejo jarke od jame do jame, prst pa mečejo v vozičke, stoječe na dnu jam v rovu. Spodaj so pripravljeni drugi, ki polne vozičke hitro odvažajo in privažajo prazne.

(Dalje prih.)

podli zistem in da so torej nujno potrebni revizije. Ker pa je sedanje ministerstvo katolikom še manj naklonjeno, kakor bivše Banffyjevo, bo stranka i nadalje vztrajala v opoziciji. Boj ne bo končan, dokler se ne odpravijo vsi katolikom nasprotni zakoni. — Kajpada se poteguje katoliška ljudska stranka za pravo čistost volitev in ne tako, kakor je le prepogosto v navadi tudi pri sedanji Szellovi vladi. — S tem programom se strinja velik del poštenega ogerskega ljudstva, vključno temu pa ni pričakovati znatnega napredka v številu mandatov te stranke, ker bo zato že Szell poskrbel.

Trozveza v nevarnosti?

Če bi verjeli organu hrvatske banove vlade, morali bi misliti, da preti obstoju trozveze velika nevarnost, in sicer samo od strani hrvatske domoljubne opozicije. Uradni list hrvatske vlade v Zagrebu namreč svari v posebnem komuniqueju hrvatsko opozicijo, naj nikari preveč ne razburja javnosti v zadevi hrvatskega kolegija v Rimu. Zadeva je zelo kočljive narave in opozicija bi povzročila s svojim postopanjem le škodo. Opozicija je iz ogerskega prestolnega govora razvidela, da so naše razmere do sosednjih držav in naših zaveznikov, torej tudi Italije, zelo prijateljske, ki naj bi jih pa ne smel motiti tako brezpomembni (!) dogodek. Opozicija naj torej ničesar ne ukrene, kar bi moglo brez potrebe (?) razburjati javno mnenje v Italiji in bi bilo neprijetno prijateljski vladi. Uradni list izraža konečno nado, da mej treznimi in patriotskimi krogi ne bo zavladalo ono razburjenje, ki je vprizarja opozicijsko časopisje. — Tako! Domoljubna hrvatska opozicija torej ve, pri čem da je. S tem, da se poteza za najsvetejša narodna prava, ki jih hrvatskemu narodu krate narodni nasprotniki Italijani, stavi v nevarnost prijateljsko razmerje napram v trozvezi stoječi Italiji! Ali morda meni ogerski uradni organ, da smejo vsled te trozveze Italijani, in tudi avstrijski, odlikovati se po svojem iridentstvu, brez vsakega odpora tepati z nogami najsvetejša prava hrvatskega naroda? Upati je, da bodo voditelji domoljubne hrvatske opozicije vedeli prav tolmачiti »rahli« opomin hrvatske vlade.

Vodja Jaures pred socijalističkim razsodiščem.

Vodja francoskih socialistov Jaures se je v zadnjem času izredno zameril svojim sodrugom. Mož je namreč prostomislec in brezverec, njegova soproga pa je katoličanka, ki vzgoja svojo hčer tudi v katoliški veri. Te dni je ta hčerka prejela prvo sv. obhajilo, kar je seveda nekaj nečuvenga posebnosti pri enem delu francoskih socialistov, takozvanih allemanistov. Ti so odločno zahtevali, da se mora zbog tega Jaures odreči vsem zaupnim poslom v stranki. Na njih zahtevo se je moral pečati z zadevo generalni odbor, ki pa je z vsemi proti štirim glasovom za sedaj še pardoniral Jauresu, češ da stališče socijalizma „proti veram in cerkvam“ še ni programatično določeno, da versko vprašanje v socijalističnem taboru še ni definitivno uravnano in torej tudi v stranki še ni določbe, po kateri bi se moglo Jauresa kaznovati. Zahtevalo pa se je, naj se s tem vprašanjem peča prihodnji socijalistiški kongres. Allemanisti so torej pogoreli.

Italijanska vlada

je te dni zopet čutila potrebo, da povzroči kaj takega, da se bo mogla z njo pečati širša javnost. Ukrepla je dvojne stvari, ki sta pa obe naperjeni, vsaj indirektno, proti papežu. Z ozirom na vest, da v kratkem izide papeževa okrožnica proti anarhizmu, je sklenila ministerska konferenca, da se pozove vse države, ki so se udeležile protianarhističkega kongresa v Rimu, da oddajo svoje mnenje glede tedanjih sklepov. Obenem pa vlada tudi izjavlja, da je voljna pričeti v tem oziru novo akcijo. Da bi imela ta večji uspeh, kakor prva, tega si menda sama ne domišlja. — Nadalje se je pa vlada zmaščevala zopet nad petimi škofi, ki so se predrznili javno nastopiti na katoliškem shodu v Tarentu in povedati svoje mnenje o položaju katolikov v Italiji. Škofom v Tarentu, Ruvo, Livorno in še dvema drugima se od tegne plača. S tem korakom sta si notranji in pravosodni minister stekla novih zaslug

za framonstvo. Vse to se vrši v ime »avo bode in napredka«.

Cesar Viljem o carinskem tartfu in kanalski predlogi.

O teh dveh najznamenitejših zadevah, ki sedaj razburjata nemško javnost, se je, kakor poroča iz zanesljivega vira „Frankf. Ztg.“, pred nedavnim nemški cesar tako-le izrazil: „Minimalni tarif je nesmisel, sicer je pa Bülow istega mnenja. Kanalska predloga mora biti pod streho prihodnje zimo“. — Na to odgovarja berlinski dopisnik „Münch. Allg. Ztg.“, da se že danes lahko kar najodločneje zagotavlja, da kanalska predloga v prihodnji seji ne pride pred dež. zbor pruski. Dokler namreč v drž. zboru ni rešen carinski tarif, tako dolgo se dež. zbor ne sme razburjati z vprašanji tolike važnosti, kakor je kanalska predloga. — Bržkone bodo istega mnenja tudi ostali pruski politiki, ki odločujejo v Prusiji o najvažnejših zadevah.

Razpor v turškem državnem svetu.

Londoni listi priobčujejo iz Carigrada neko vest, glasom katere je v turškem drž. svetu navstal razpor pri poned. seji radi nekkih odredov v prilog krščanskega prebivalstva. Zbrani državniiki so se sicer posvetovali o nekaterih nasvetih v prilog krščanskega prebivalstva, potem jih pa zavrgli soglasno. Pri tej priliki je vstal najmlajši član drž. sveta, sin Seik-ül-Islama, grajal tako postopanje in vprašal, kaj naj se v tem slučaju zgodi z zakonom, ki zajamčuje enakopravnost krščanskemu prebivalstvu pred zakonom. Potem je ta mladi mož grajal sedanji vladni zistem, ki tira državo v pogubo in jo osmešuje pred svetom. Vem, pravi konečno, da bo o tem mojem nastopu sultan takoj obveščen, toda za to se ne zmenim, ker sem popolno pripravljen ponoviti ta izvajanja tudi pred sultanom. — Ostali člani drž. sveta so bili kajpada zbog tega zelo razburjeni, pogumni mož pa sme biti prepričan, da ga v kratkem doleti posebna sultanova »milost«.

Vojska mej Venezuelo in Kolumbijo

se je z dnem 12. t. m. pričela oficijelno in v velikem obsegu. Čete venezuelskega predsednika Castro so preko Rio Hacha, pristanišča na polotoku Goajira, udrle v Kolumbijo. Imenovani polotok tvori severni del kolumbijske pokrajine Magdalena. Že v drugi polovici minulega meseca se je poročalo, da je do 20.000 mož venezuelskih čet na potu proti Rio Hacha, da se maščuje nad kolumbijsko vlado radi napada na čast in mir Venezuele. Dejstvo, da je bivši venezuelski predsednik Garbira udril iz Kolumbije v Venezuelo, je sedanji predsednik Venezuele smatral za napoved vojske, vendar pa je, akoravno z vsem pripravljen, še odlašal z ofenzivo, bržkone iz strahu pred zveznimi državami. Iz kakega razloga je Castro sedaj premagal to bojazen in odklonil posredovanje vlade v Washingtonu, katero je vsprejela kolumbijska vlada, sedaj še ni pojasnjeno, vsekako pa je jasno, da si je s to prenačlenostjo zelo poslabšal stališče in Venezuelo s tem že v naprej potisnil v jerobstvo Severo-Amerikanov. Sicer bota pa vsled pričetke vojske izredno trpeli obe državi, ki sta že dosedaj morali mnogo prestati vsled vedne notranje krize, in bi bilo torej pač najpametnejše, ko bi bili obe vsprejeli ponujano posredovanje in se uklonili razsodbi vlade severoameriških zveznih držav.

»Times« o vojaških razmerah v Južni Afriki.

Kitchenerjeva proklamacija, ki bi se morala uresničiti prihodnje nedeljo, 15. t. m., ne bo imela nikakega vspeha. To uvidevajo tudi že londonski oficijozni krogi in „Times“ pišejo v tem oziru, da se mora vključno proklamaciji pričeti z novimi drastičnimi naredbami. Sedaj se namreč bliža čas, ko zopet ozelene planjave in se Burom zelo olajša bojevanje. Z grozodejstvi, kakor jih nameravajo izvesti nekateri strategji, bi se samo poostril boj, ki bi bil pa zelo nečasten za angleško vlado. Cel narod je sicer v tem edin, da mora Anglija izvesti svoje naloge v Južni Afriki, a to se bo dalo doseči le s previdno taktiko in sredstvi, ki se jih Angliji pred zunanjim svetom ne bo treba sramovati.

Položaj Burov v Južni Afriki

se v zadnjem času splošno nikakor ni poslabšal. Lord Kitchener je tedaj, ko je izdal znano proklamacijo, sicer mislil, da bo s 15. sept. končana sedanja vojska, ker bodo odložili orožje vsi burski voditelji, ki se bodo zbal posledic, s kakršnimi preti njegova proklamacija. Toda mož se bo neizmerno varal. Vsi burski voditelji so odgovorili Kitchenerju: non possumus, general Dewet mu pa niti ni dal odgovora. V kapski koloniji preti Angležem vedno večja nevarnost, pa tudi Natal še ni prost vsake nevarnosti, ker namerava udreti v Natal z novo silo general Botha, ki razpolaga z zadostnim topništvom. Londonska „Morning Post“ sicer že ve poročati, da je Krüger prejel neko poročilo Šalk-Burgerja, glasom katerega se ne bo udalo več nego 500 Burov, toda ta vest je bržkone docela izmišljena in izvira le iz vroče želje angleških vladnih krogov. Tudi Kitchenerjevo poročilo da sta se udala Krügerjev sin (!) C. Krüger in pa stotnik Fenciera, izvira bržkone iz znane angleške kovačnice v Pretoriji. Angleži so, glasom svojih poročil, v zadnjih dneh izvojevali sicer nekaj manjših bitk, toda te nikakor ne morejo priti v poštev pri presoji splošnega položaja, ki je po besedah predsednika Krügerja za Angleže naravnost brezupen. Čeravno te sodbe ne smemo vzeti dobesedno, vendar je položaj Angležev tak, da res nikakor ne vedo, kdaj in kako bodo kos burski sili.

Dopisi.

Iz Idrije, 13. sept. Liberalci kleve-tajo, da so nedelavni, naravnost zani-kerni klerikalni poslanci. Vse, kar je delavec idrijski dosegel, vse so mu pridobili (?) liberalni zastopniki. „Jednakopravnost“ slavo poje dr. Ferjančiču in dr. Majaronu, da že kar preseda samim liberalcem. Tako piše „Jednakopravnost“: „Da se je že o novem letu 1898. vpeljalo zastonjsko žito, je z n a b i t i neposredna zasluga dr. Majarona.“ Ti „znabiti“ so jako poceni, vprašanje pa je, ali resnični. O dr. Ferjančiču piše zadnja „Jednakopravnost“: „Saj Idrijčanje nismo tako mladi, da ne bi vedeli, kdo je bil prvi, ki je v državnem zboru pred okoli 12 leti točno naslikal tužne razmere idrijskih delavcev in paznikov. Posl. dr. Ferjančič tedaj niti poslanec idrijskega mesta ni bil, ampak je zastopal notranjske kmetske občine in vendar je v državnem zboru nastopil kot zagovornik idrijskega delavstva. Saj vendar še niso vsi tisti idrijski delavci pomrli, ki so pred 11. leti v dolgi vrsti ob cesti pričakovali dr. Ferjančiča, da bi ga hvaležno pozdravili za njegove delavske govore v državnem zboru. Takrat se je sprožilo idrijsko delavsko vprašanje, takrat je idrijski delavec spoznal, da ima še svoje prijatelje in zagovornike, da jih pa ne more najti med — klerikalci.“ Poglejmo, kaj je resnice na tem.

Ko je dr. Ferjančič koval oni govor, je bil deželni poslanec idrijski marljivi učitelj Feliks Stegnar. Pripadal je katoliško-narodni stranki. To je bil zadosten vzrok za liberalce, da jim ni ugajal.

Seveda, kar je liberalno, to je zlato, kar je klerikalno, to je blato. Toda liberalcem hočemo obuditi malo spominov na pretekla leta. Dr. Ferjančič je govoril oni „sloviti“ govor v državni zbornici 10. decembra 1891. Morda pa ne vedó naši liberalci, kdo je nabral podatke o tužnih razmerah idrijskih delavcev in paznikov. Vedeti in povedati pa nočejo radi tega, ker bi morali pohvaliti „klerikalnega“ poslanca g. Feliksa Stegnarja. Javnost naj izve istino.

Leta 1890 je pisal delavec K. deželnemu poslancu Stegnarju pismo, v katerem mu je tožil nad žalostnim stanjem idrijskih rudarjev ter vprašal, ali bi kaj pomagalo, če napravi delavstvo prošnjo na Njega Veličanstvo. Stegnar mu je odpisal 24. jul. 1890:

„Vsebina Vašega cenjenega dopisa mi sega globoko v srce, ker je žal — prav tužna resnica, katero predrugati bo prav težavno; a z vstrajnim trkanjem bode se sčasoma vendar moglo kaj doseči, samo da se enkrat prične. Meni je prav ljubo, da ste se name obrnili, pa ne zato, da bi mi bilo mogoče z jednim mahljejem vse na bolje obrniti, marveč da Vam s svojo slabo pripomočjo stojim na strani in storim, kar mi je mogoče, da se Vaše upravičene želje dejansko uresničijo.“ Dalje piše: „Tretje vprašanje je: Ali ste rudarji že katerikrat iskali pomoči v državnem zboru? Tam je pravo mesto, da se glas povzdigne in razloži, v kakem stanu je rudarjevo življenje. Državni zbor lahko sklene, da se v državni proračun za povišano mezdo (ali dnino) postavi večja svota; sicer gre to težko, a če bi Vaš poslanec g. dr. Poklukar leto za letom opisaval žalostne Vaše razmere in če bi ga drugi gospodje, posebno finančni odsek, podpirali, gotovo bi prišlo enkrat to vprašanje do ugodne rešitve. Ako nastopimo to pot, potem je vsaj upati, da se enkrat za Vas kaj stori. In v tem bi Vas mogel jaz nekoliko podpirati, kar bom rad storil, saj je to moja dolžnost. Ko enkrat spravimo reč v pravi tir, potem bomo še Šukljeja, Kluna, Hrena obdelali. To pa je treba vsako leto, dokler ne pride v javnost po državnem zboru. V ta namen pa je velikokrat treba pisati, in tu Vam je moja mala pomoč na razpolaganje.“

V pismu z dne 11. avgusta 1890 g. Stegnar zopet priporoča, naj napravijo rudarji prošnjo do državnega zbora. „V tej prošnji je treba vse okoliščine rudarjevega stanu, trpljenje in bedno stanje natančno opisati.... Državni poslanci imajo priliko pri državnem proračunu povedati, koliko idrijski rudnik nese in koliko imajo delavci plače. Navada je, da povodom teh obravnav dobi vlada naročilo, da ali sama kaj ukrene, ali pa, da pripravi novi službeni in plačilni red za rudarje. S tem sem označil pot, po kateri je hoditi.“

Dne 21. septembra 1890 sta bila dva delavca iz Idrije pri g. Stegnarju. Poslanec je obljubil, da sestavi spomenico o žalostnih idrijskih razmerah. Nato se je pričelo dopisovanje med poslancem Stegnarjem in idrijskimi zaupniki. Kako živahno je bilo to dopisovanje, kaže kopica pisem pred nami. Stegnar je napisal 22 vprašanj, na katera naj mu odgovoré zaupniki. Vprašanja so se tikala vseh razmer tedanjih začasnih in stalnih delavcev, kakor dela, zdravja, življenja, nevarnosti itd.

Ko je dobil od zaupnikov odgovor na svoja vprašanja, sestavil je g. Stegnar obširno „Spomenico o gmotnem stanju rudarskega stanu v Idriji“, kjer je natančno opisal vse tedanje tužnerazmere stalnih in nestalnih delavcev. To spomenico z raznim drugim zanesljivim gradivom je izročil g. Stegnar v novembru 1890 dr. Ferjančiču.

Kaj je dr. Ferjančič govoril v državnem zboru 10. decembra 1890? V prvi polovici svojega govora glede plač idrijskih delavcev dokazuje s številkami, kako nizek je zaslužek, da, koliko delavcev je prišlo v l. 1890 pod določeno dnino. Vse te podatke mu je pre-skrbel g. Stegnar.

V drugi polovici svojega govora dokazuje dr. Ferjančič, koliko nese državi idrijski rudnik dobička, kako malo pa porabi država za delavstvo. Ali ni poslanec Stegnar pisal že 11.

avgusta 1890, da bode treba to v državnem zboru povdarjati?

Ali je torej res, kar piše „Jednakopravnost“, da je Stegnar celih 12 let zastopal Idrijo „brez najmanjšega vspeha in tudinajmanjše brige“? Ali ni ravno g. Stegnar provzročil, da je prišlo delavsko vprašanje idrijsko v pravi tir? Ali se ni katoliško-narodni zastopnik največ trudil, da se pokažejo tužne razmere idrijskih delavcev v pravi luči?

Nečastno je, marljivega moža in ž njim celo stranko tako ostudno obrekovati. Le brezvestni liberalci je zmožen take častikraje. Prav sramotno je tako pisati, ko so vendar še živi zaupniki in dr. Ferjančič.

Dr. Ferjančič je posredno sam priznal, kdo ima pri tem gibanju lepe zasluge. Poslal je namreč g. Stegnarju že naslednji dan stenografični zapisnik državnoborske seje dne 10. decembra 1890, ko je sam govoril, ter pisal: „Dovoljujem si Vam poslati zapisnik o svojem govoru, v katerem tudi razpravljam razmere idrijskih rudokopov.“ G. Stegnar se je tudi potrudil, da je „Slovenec“ objavil dotični govor.

Da je res g. Stegnar bil v najtesnejši zvezi z delavskimi zaupniki, podal je dr. Ferjančič dne 15. decembra 1891, ko se je pismeno obrnil na imenovanega tovariša, naj pomiri zaupnike, ako se morda bojé, da bi se zvedelo, po kaki poti je prišel do onega gradiva. Piše doslovno: „Cenjeni kolega! „Slov. Nar.“ je silno nerodno izrazil, da me je minister prosil, da mu posodim gradivo, katero mi je služilo za idrijske razmere. To je istina, a je prej pristavil, da naj se ne bojim, da bi se informantom kaj zgodilo. Pod tem pogojem in da ne pošlje izročnega originala, ampak pri ministerstvu napravljeni prepis v preiskovanje, sem mu izročil seznam onih nizkih zaslužkov, med katerimi je eden 62 kr. za celi mesec. Minister mi je včeraj seznam dal nazaj in pristavil, da je dal odpis napraviti v svoji prezidijalni pisarni. Če bi bilo treba koga pomiriti, storite to, sicer je pa minister tako blagohoten, da se zanašam, da se bo na pritožbe oziral. Srčnim pozdravom Ferjančič.“ Ako g. Stegnar ni bil v nikaki zvezi z zaupniki in nabranim gradivom, čemu se obrača dr. Ferjančič nanj, da bi potolažil boječe zbiratelje? Ničesar ni storil Stegnar, pravijo liberalci, ki bi se radi in se radi okoriščajo z delom drugih, ker niso sami zmožni za delovanje. Govoré naj pa pač najkompetentnejše priče, to so zaupniki sami.

Dne 20. decembra 1891 — torej deset dni po Ferjančičevem govoru — je pisal delavec zaupnik poslancu Stegnarju: „Velecenjeni gospod! Veliko radost vzbudil je dr. Ferjančiča govor v državnem zboru med idrijskimi delavei. Kar se tiče Vas, velecenjeni gospod, se o Vas ne govori mnogo po Idriji, da ste Vi to stvar delali in jo potem izročili dr. Ferjančiču, znano je le ožjim prijateljem mojim, ki so po vsem zanesljivi možje. Ker ste nas prosili, da moramo le tajno delati, smo Vas tudi ubogali ter kolikor je bilo mogoče delali na skrivnem. V nedeljo, dne 13. decembra poslali smo telegram g. dr. Ferjančiču na Dunaj. Treba bode tudi poslati zahvalo Vam, velecenjeni gospod, in dr. Ferjančiču naravnost, in v slovenske časnike posebej, zakaj, ker gotovo smemo upati, da bode vsled onega govora kaj zboljšanja plače pri našem rudniku. Bodite pozdravljeni J. O.“

Šel eno priznanje! „Velecenjeni gospod! Oba slov. dnevnika priobčila sta ta teden dopis, kakor ste Vi svetovali, da se na ta način izve mnenje rudarjev tudi med svetom in da se ne more podtikati dr.

Ferjančiču, da si je on vso stvar sam izmislil. Želeti bi bilo, da bi tudi uredništvo „Domoljuba“ onidopis ponatisniti blagovolilo. Dopis bil je tako sestavljen, kakor ste ga Vi želeli, opustila se je vsa hvala, kolikor je bilo mogoče, omenilo se ni nič Vaših velikih zaslug, ki ste jih pri tem imeli, ker vem, da tega ne želite, da bi se Vaše ime pred svetom objavilo, a srca ubogih rudarjev Vam bodo za to vedno hvaležna. Zdaj hočemo pa tiho upati in pričakovati boljših časov. Priporočevaje se Vaši milosti ostajam nadalje Vam udani J. O. V Idriji 17. jan. 1892.“

Podpisani J. O. ni pripadal tedaj in tudi sedaj ne pripada katoliško-narodni stranki, marveč narodno-napredni. Zaupniki pa niso bili samo iz delavskega bralnega društva, marveč tudi odločno katoliški možje. Ostudno je torej, da liberalci napadajo sedaj katoliško-narodne zastopnike, ko so se vendar ti prvi potezali, da se zboljšajo razmere. Pri g. Stegnarju ni nobenega „znabit“, s čimur dokazujejo liberalci delovanje Majarona. Kratiti zasluge ter se ž njimi okoriščati, to je „jednakopravnost“ onih, ki gore za „jednakopravnost.“ Volilci, pokažite sedaj dejanjsko, da ne zapuate liberalcem. Dr. Majarona ne, ker pripada oni stranki, katera ne ume delati za delavca. Stegnarja so odpravili, ker je delal, pa ni bil njih stranke. Koblarja so povzdigovali idrijski naprednjaki, dokler so ga šteli za svojega, ko pa je pristopil katoliško-narodni stranki, blatili so delavnega moža, kakor bi bil najnezmognejši človek na svetu. Pa dovolj! Dne 19. septembra pokažimo, da se ne udamo liberalcem, ki imajo za delavca le lepe besede.

Z Gorenjskega. 13. sept. (Kje je zavednost doma?) Pri lanskim državnoborskih volitvah se je raznašal po Gorenjskem neki pamflet za Pirca, v katerem je bilo brati, da je Gorenjec tako neumen, da bi volil tudi škofov cilinder, če bi se mu postavil za kandidata. No, kar so liberalci šteli Gorenjcu v nečast, to mu dela šele največjo čast.

Gorenjec je stanoviten in se ne da premotiti nobenim obljubam in zapeljevanjem, on se drži svojega škofa in svojih duhovnikov, o katerih ve, da mu ne žele nič hudega, ampak da mu pomagajo v dušnih in telesnih potrebah. Od liberalcev pa tudi ve, da ga poznajo le ob času volitev, sicer pa da skrbe le za svoj dobiček.

Gorenjec je možat in je to pokazal tudi pri zadnjih volitvah. V radoljskem polit. okraju ni bilo nobenega shoda in vender so volivci stali odločno na konservativni strani. Brez golaža, brez pijače, brez podkupovanja je gorenjski volivec prišel na volišče in obsodil s svojim glasovanjem liberalno stranko.

Vzglede bodi gorjanska občina. Nič ni pomagalo, da so dan pred volitvijo preplavili vse vasi z liberalnim vabilom, da so vsiljevali nesramni spis v zadnjo kočo, da so se lagali na razne načine. Gorjanci so prinesli te spise v župnišče, ali pa so jih vrgli v peč; drugi dan pa so prišli in oddali svoje glasove kandidatu konservativne stranke, in od 153 glasov je odpadlo le 7 na lib. kandidata.

Gorjanci so res zavedni in razumni. Gorjanci vidijo, kako se liberalci vedejo, kako govore in pišejo, in si tako mislijo: Ti ljudje sami prav ne žive, sami dobro ne gospodarijo, in od nas le dobička iščejo — s takimi ne gremo. Zato pa tudi liberalizem v Gorjah očitno propada.

Pri državnoborskih volitvah so imeli 17 glasov, pri zadnjih občinskih volitvah okoli 10 glasov in zdaj pri deželnozbornih še 7 glasov. — In ker številke ne lažejo, so s tem tukajšni liberalci obsojeni in najboljše store, če se pri takih prilikah več ne pokažejo. Gorjanci so pri tej priliki pokazali nepričakovano unemo. Kljub grdemu vremenu in hudemu naliwu so prišli prav iz zadnjih hiš izpod Triglava 3 in pol ure daleč. — Tudi z visokega, dobro uro od-

daljenega Zatrnika so prišli vsi gospodarji; enako Zaspjani in Dobravci. K tako lepemu izidu pa je mnogo pripomogel poziv liberalne stranke, katerega so v tisočih iztisih trosili in vsiljevali v vsako hišo, tudi v tako, kjer ni bilo nobenega volivca.

Ko so ljudje ta spis brali, jim je kri zavrela in marsikateri, ki bi sicer ne bil šel volit, je z veseljem pritekel na volišče obsodit liberalno nesramnost. Ako se v tem spisu imenuje katoliška stranka svojat, tolpa in rimski hlapci; ako se Španska obžaluje, ker ne gre slepo za liberalci, ako se Francozka hvali, ker podi iz dežele redovnike in redovnice; ako se hvali brezverca, ki umira brez rimske pomoči, potem naš kmet ve, kam ta stranka meri, potem se s studom od nje obrača in potem vsako zvezo s to stranko odločno odklanja.

Neki mož iz Zaspaga, ki je bral taka zasramovanja, je zmečkal nesramno cunj in zaklical: Težko hodim in nisem mislil iti uro daleč k volitvi; zdaj pa vendar pojdem! Neka žena je spis vrgla v peč pričo liberalnega agitatorja — drugod zopet so ga spodili iz hiše. — Le tako naprej! Če so liberalci imeli do zdaj še kaj zaupanja, so ga pri zadnjih volitvah zgubili do dobrega! — Torej: Živel! zavedni Gorenjci in sploh vrli katol.-narodni možje po deželi!

Z Notranjskega. 11. sept. Komaj je bil kandidat Drobnič postavljen, že se je vzdignil ves liberalni tabor proti njemu z raznimi psovkami, kakor jih imajo liberalci cele kupe v zalogi, da bi ga s tem pri ljudeh osmešili. Kaj? »Kravjega mešetarja« boste volili, vas li ni sram? itd. Tako je šlo po ustih vse križem Notranjske. Da sta »Slov. Narod« in »Rodoljub« meh pritiskala in širila zasmehovanje našega kandidata, — se samo po sebi umeva.

Kolikrat se je prej slišala med ljudstvom beseda: »Kmet naj kmeta voli«. Tudi liberalni časopisi so lani zaporedoma ta poziv ponavljali. Mi volivci kat.-nar. stranke smo hoteli vendar enkrat ustreči splošni želji in smo postavili za kandidata preprostega moža prav iz srede kmetskega ljudstva. Zdaj pa naenkrat liberalcem to »ni po volji«. Kdo naj Vam še ustreže? Gospod Drobnič se je branil na vso moč kandidature. Toda zaupni možje so se potem, ko se je bil prejšnji poslanec Franc Modic z vso odločnostjo odpovedal in nekateri drugi možje tudi niso hoteli prevzeti, izrekli soglasno za Drobniča.

Kaj imate proti njemu? Povejte naravnost! Pravite, da je kravar. Tako se je n. pr. izrazil eden planinskih liberalcev! »Jaz nimam krav, jaz ga že ne bom volil!« Moška je ta. Imamo pa drugi krave, če jih Vi nimate. Jeli krava zaničevanja vredna žival? Že otroci v šoli se učijo iz »berila« ceniti korist goveje živine. »Najkoristniša in najpotrebniša je človeku goveja živina. Vol vleče plug in brano, ter vozi poljske pri-delke domov. Krava daje okusno mleko, iz katerega delamo maslo in sir. Kdo ne pozna sočne govedine in teletine? Volovske, kravje in telečje kože se strojijo v usnje, iz kojega delamo obuvalo. Iz rogov in parkljev dela strujar glavnike in gumbe; iz loja ulivajo sveče. Tako nam goved živo in mrtvo, donaša obilo koristi!«

Tako se šolarji učijo. Pa bi se kdo norčeval iz tistih, ki s kravami kupčujejo. Potemtakem bi mi bili vsi kmetje ničvredni, zakaj vsi smo primorani s kravami kupčevati: včasih kupimo, včasih prodamo ali menjamo, kakor bolj kaže. Gorje kmetu, ki te kupčije ne razume! Kolikrat se bo opeharjen praskal za ušesi.

Da so pa Bločani izurjeni živinski poznavalci in kupčevalci, je v obče znano. »Bločani voli pari, Bog pa ljudi« — pravi pregovor! Vsa čast Bločanom, ki so nam dali zdaj že drugega poslanca! Gospodje liberalci! S tem, da smešite Drobniča, sami sebe po ustih bijete. Mar ni bil g. Arko kravar že pred Drobničem? Tudi on je kot mesar po semnjih in nesnažnih hlevih stikal ter sebi in drugim mešetaril. Pa tudi še zdaj je vesel, če se mu posreči, kako pitano tele domov pripeljati za »ajmoht« in »šniceljne«. Res da sta gg. Arko in Ambrožič, če bi kdo po obleki in imovini sodil, nad Drobničem! Še pregosposka se nam vidita in družčina, v katero sta zašla kot kandidata, nam kmetskimi volivcem nikakor ne ugaja,

zato ju tudi volili nismo. Držimo se starega modrega reka: da — kdor z gospodo črešnje zoblje, mu repi ostanejo. Pa tudi mešetarstvo ni nobena sramota. Vsako delo je česti vredno, če je le človek časti vreden, ki ga opravlja. Mešetarji imajo namazane jezike in marsikomu pomagajo, da dobro kupi ali prodajo.

Kolikrat pridejo celo poslanci v tak položaj, da morajo mešetariti med eno in drugo stranko ali pa z vlado, da kaj dosežejo. Izurjen mešetar nam tudi na visokem mestu utegne koristiti. Aha, zdaj vemo, zakaj ste se tako upirali Drobnič. Bali ste se, da ne bi svojim volivcem marsikaj dobrega izmeštili.

Vidite mi smo ga pa ravno zato izbrali in v deželni zbor poslali. Imeli bomo poleg Povšeta tudi mešeta.

Selca. 13. sept. Radovedni smo, koliko lažij ima selški dopisnik še pripravljenih za kranjskega žlobudrava »Gorenjca« in stari škrbasti »Narod«? Pred volitvami skoraj ni izšla »Gorenjčeva« številka, ki se ne bi zaletavala v prvi vrsti v naša dva gospoda. Župniku je »Gorenjec« očital uradno goljufijo, da je ženin France Božič moral plačati za poroko 60 gl.!!!

Drugi »Gorenjec« je pisal, da mu je župnik računal 35 gl.!! »Narod« je pisal, da mu je župnik odpustil okroglih 24 gl.!! Vso zadevo in vse laži nam je župnik pojasnil na dveh shodih ter povedal, da je ženin Božič plačal za oklice, za poroko in sv. mašo na podružnici ter takso za spregled sorodstva tretjega kolena 10 gl. 90 kr., vse drugo mu je napravil zastoj. G. župnik je dal na shodu na razpologo vso opravo, orodje in živino liberalcem, če mu kdo dokaže 1 vinar goljufije. Sv. Lenarški učitelj, »kmet sv. Primoža podružnice«, kakor ga imenujejo Selčani, ki je na tem shodu moral debele požirati, ni hotel priti niti po opravo niti po krave, ker se je bal družbe!

Za volitve se je pri nas nepopisno veliko trudil »Štefanov France« in njegov prijateljček »kmet sv. Primoža podružnice«. Hodila sta, kakor pravijo, bolj po varnih krajih po »fižolovi« kupčiji! A cena je bila skoraj povsodi previsoka. Samo 38 jih je bilo žnjima vred. A še ti so nekateri tajili »fižolovo kupčijo«.

Pač pa se je videl pri marsikaterem sled po »lanskim štrukljih« in »denarni zlahti«.

Kako nespametni so naši liberalčki, ki mislijo, da bodo z »Gorenjcem« lovili odločne katoliške moše!! Za možmi, ki »frče« navadno o polni luni, in slabo vidijo večkrat pri belem dnevu, ne bodo hodili katoliški volivci. Ako ne verjamete tudi letos ne, prepričali se bode spomlad pri občinskih volitvah, ko bodo frčali iz občinskega odbora vsi liberalci, tudi »ta slahka koreninica«. Pri tem frčanju bode prekosil naš France Tavčar gotovo vse svoje prijatelje, ker se že dalje časa vadi in uri »frčanja«! Le pripravite si štrukljev za tisto pot in kmata sv. Primoža podružnice, da jih vam bode rezal. 28. t. m. bode zopet polna luna, dan pozneje pričakujemo novih Selških lažij v »Gorenjcu« in »Narodu«.

Tedenski koledar.

Nedelja, 15. sept.: 16. pobink. Ime Marije; evang.: Jezus ozdravi vodeničnega. Luk. 14. — Ponedeljek, 16. sept.: Kornelij in Ciprijan mm. — Torek, 17. sept.: Rane sv. Frančiška. — Sreda, 18. sept.: Jožef Kupert. Kvatre. — Četrtek, 19. sept.: Januvarij šk. — Petek, 20. septembra: Evstahij in dr. mm. — Sobota, 21. sept.: Matevž ap. — Selnce izide 20. sept. ob 5. uri 50 min., zaide pa ob 5. uri 55 min. — Lunin spremin: Prvi kraje 21. sept. ob 6. uri 34 min. jutraj. — Musica sacra v nedeljo, 15. sept. V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša »de Beata« zložil Jožef Foerster, graduale Jožef Krejči, ofertorij Anton Foerster. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: (40letni jubilej pred. g. kanonika Rozmana.) Instrumentalno mašo v G dur zložil Ign. Hladnik, graduale »Benedicite et venerabilia« zl. Anton Foerster, ofertorij »Ave Maria« zl. M. Brosig, »Te Deum laudamus« L. Belar.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. septembra.

Nabiti liberalci. Sijajna naša zmaga je silno poparila liberalce. Po ljubljanskih

gostilnah so bili v četrtek liberalci kar besni jeze in so metali po tleh »Narod«, ki jih je z lažnjivimi poročili vodil za nos, da so upali na zmago. Včerajšnji »Narod« se v potu svojega »papirja« trudi, da bi svoje pristaše spravil v dobro voljo. »Narod« namreč piše, da se je zgodilo pravo čudo, da nismo mi zmagali z vsemi kandidati. Ta »Narodova« izjava kaže, da se liberalci na čudeže res dosti ne razumejo. Tavčar sam je pred volitvami pravil okoli, da dobé liberalci štiri kmetske mandate, — notranjski liberalci so bili prepričani, da podero Drobniča in Kreka. Razni Tavčarju prijazni listi, na čelu jim graška »Tagespost«, so soglašali s Tavčarjevo izjavo, židovski tržaški »Piccolo« je pa še na dan volitve priobčil vest, da bo v okraju Trebnje - Žužemberk - Mokronog - Radeče-Litija-Zatičina ožja volitev. Vse liberalstvo je bilo iz »Narodovega« uresničenja »nafarbanov«, da je za liberalce ugoden položaj. Zakaj? Ali so na ta način upali dobiti naši liberalci od »vesoljnega liberalstva« kaj podpore za volivni boj? Liberalci so bili popolnoma prepričani, da bo njihov denar uplaval na kmetske volivce, a sedaj so menda prepričani, da kmečki volivci ne prodajajo tako svoje poštenosti, kakor nekateri pišeči. Uprav neumno je, da »Narod« sedaj trdi, da smo mi razsipali na tisoče denarja. Na dan s krajem in osebami, katerim smo mi razsipali denar! »Narod« blamuj nas, ako moreš! Denarja nismo mogli razsipati, ker ga volivni odbor katoliško - narodne stranke ni imel. »Narod« v »tolažbo« liberalcem piše, da je naša stranka »varala in sleparila, da smrdi do neba«. Poštenjaki, na dan s sleparijami! Najbolj neumna je pa ta-le »Narodova« trditev: »Klerikalni kolovodje so v Ljubljani večkrat izjavili: »Čast naše stranke zahteva, da dobimo vipavski mandat, Božič mora pasti in če nas velja 50.000 gld.« Strašno se morajo čutiti liberalci nabite in malo veselja morajo imeti z neznanstveno Božičevo večino v idrijskem okraju, ako so primorani svoje zaslepljene čitatelje tolažiti s takimi budalostmi in lažmi. Z veseljem pa jemljemo na znanje »Narodovo« izjavo, da so sedaj liberalci sprevideli, da je zanje popolnoma izgubljen up, da kedaj pridobe novomeško-krški mandat. Ali ne zveni nekaj takega iz »Narodovih« besedij: »Razen na Vipavskem bil se je boj, resničen boj samo še na Notranjskem in v kočevsko-ribniško-velikolaškem okraju«. Da, da »klerikalni zmag« je 12. septembra otrsalo z repom in pomedel je po voliških liberalno misel mej smeti!

Liberalni upi. »Narod« piše: »V kočevsko-ribniškem okraju je naš kandidat propadel. Ta mandat je narodno-napredna stranka pri zadnjih volitvah pridobila s pomočjo Kočevcev. Višnikar bi bil morda tudi sedaj zmagal, da se je volitev vršila pošteno. Toda zgodilo se je take sleparije, da bo moral deželni zbor stvar temeljito preiskati in, če se izkaže, da je vse to resnično, kar se nam poroča, bo moral to volitev razveljaviti.« — Kakor se vidi, so se liberalcem res možgani zmedli vsled hudih moralnih klofut, katere so dobili, posebno v ribniškem okraju od slovenskih volivcev. Le poskusite, gg. liberalci, ako hočete, še enkrat svojo srečo, pa bodete od zavednih slovenskih volivcev v ribniško-kočevskem okraju še sramotnejše vrženi ob tla!

»Narodove« brzojavke po volitvah. Malovrh se je tedaj, ko je imel pred leti nekaj časa, navadil delati zveržene verze. Včeraj je v »Narodu« polno Malovrhovih verzov, toda samo z Vipavskega. »Intelligenca« se menda kar ne more načuditi takim-le Malovrhovim duhovitostim: »Poslali smo Habeta med krave in teleta, spoštovan od vseh ljudi, naš Božič naj živi«. Pristaše naše stranke sploh nazivlje »intelligentni«, »Narod« s kravami, teleti biki. Ako so torej »klerikalci« res vse to, tedaj preostanejo za liberalce samo — osli. Malovrh je imel, kakor čujemo, pripravljenih posebno veliko »brzojavk« na Drobniča in Kreka, Jakliča in Pfeiferja. Liberalci bili so tako gotovi zmage, da so dali že pred volit-

vijo staviti te brzojavke, sedaj jim je pa preostal samo Božič, ostale brzojavke so pa morali razmetati. Res žalostno delo! Ostala je nerazmetana samo jedna brzojavka, ki je prišla v včerajšnji »Narod« in ki se glasi: »Črno melj. Bedak ima srečo«. »Narod« menda s tem vendar ni mislil na kandidata dr. Tavčarja, ki hoče tudi v Črnomlju dobiti glasove 19. septembra?

Zahvala prestolonaslednikova. Kat. pol. društvo »Sava« je dne 11. avg. pri svojem zborovanju v Pišecah izreklo svojo udanost in zahvalo njegovi c. in kr. visokosti nadvojvodi Francu Ferdinandu za njegov sprejem pokroviteljstva kat. šolskega društva. Za to lojalnost se je njegova visokost nadvojvoda Franc Ferdinand zahvalil načelniku društva Save, č. g. I. Žičkarju.

Osebnosti. Evidenčni geometer II. razreda A. Binder v Litiji je imenovan geometrom I. razreda. — Začasnim stavbenim pristavom za Kranjsko imenovani Karol Vavra se je odpovedal službi. — Najvišje priznanje so prejeli pomorski poročnik A. Šusteršič, zastavonosca Kubelka in Junowicz, izraz najvišje zadovoljnosti pa pl. Pulciani za hrabrost v bojih na Kitajskem.

Jubilej č. g. kanonika Rozmana. Včeraj zvečer so priredili župljani šentjakobski lepo ovacijo svojemu župniku veleč. gospodu kanoniku Rozmanu o priliki njegovega plodonosnega 40letnega dušnega pastirstva v fari. Priredili so mu bakljado in serenado, kateri je prisostvovalo mnogobrojno občinstvo. Gospodu jubilarju se je poklonila deputacija, obstoječa iz gospodov Trdina, Tosti, Zorec, Seber, Košiček, Kunčič. Gospod kanonik se je deputaciji lepo zahvalil, pa tudi raz okna ostalemu občinstvu. Od župljanov šentjakobskih smo danes prejeli naslednjo zahvalo: »Župljani šentjakobskega okraja se vsled enoglasnega sklepa pri rednem tedenskem sestanku toplo zahvaljujejo čast. gospodom pevcem, bakljenoscem in sploh vsemu občinstvu za prijazno sodelovanje pri serenadi, prirejani velečast. gosp. župniku in kanoniku Rozmanu o priliki njegovega 40letnega dušnega pastirstva v tej župniji.« — Združeni s šentjakobskimi župljani kličemo mi: Bog ohrani veleč. gosp. kanonika Rozmana še dolgo vrsto let v sredi iskreno ga ljubečih župljanov!

Nove volitve 132. delegatov iz vrste delojemalcev k občinam zborom okrajne bolniške blagajne v Ljubljani za dobo štirih let se bodo vršile 22. in 29. sept. Legitimacije in glasovnice so volivnim upravičencem že dostavljene in opozarjamo vse volivce, da k volitvi gotovo prineso legitimacije.

Odbor stavkujočih diurnistov pri c. kr. stat. komisiji na Dunaju poroča dodatno k včerajšnji notici, da se stavka nadaljuje nepričakovano energično. Memorandum se je izročil voditelju oddelka dr. pl. Meinzingerju, ki je obljubil, da ga izroči dvornemu svetniku Jurascheku, kar se je tudi zgodilo.

O stavki diurnistov pri c. kr. stat. komisiji na Dunaju se nam z druge strani poroča: Diurnisti so bili prisiljeni k stavki, dasiravno so si je krivi v veliki meri sami. Vsakemu vstopivšemu se je obljubila za slučaj posebne marljivosti neka premija; kje se je začel ta posebna pridnost, ni bilo gotovo, pozneje se je določilo, da dobi vsakdo premijo, ki dela nad 200 pozicij na uro, toda ostali niso pri tem, določilo se je mesto 200 — 250, 260 itd. Bilo jih je mnogo, ki so se dali zapeljati s takimi obljubami, porabili so ure, določene počitku, delali z vsemi duševnimi in telesnimi silami in dosegli so res visoko povprečno množino. Toda garancije so večinoma izostale in še tam, kjer so se izplačale, so bile prav malenkostne — včasih na pr. 6 K na mesec. Kaj je to, če je morda delal dotičnik na uro namesto določenih 200 ali 250 ali 260 itd. 250, 280 ali 300. To se je zgodilo le, da bi voditelji izvedeli, koliko more kedo takorekoč iztisniti iz sebe na skrajnem naporu in na vsem tem so bazirala minima akorda.

Glasbena Matica v Rudolfovem. Šolsko leto se prične 18. sept. 1901. Vpisovanje za dosedanje in nove učence se vrši

16. in 17. sept. od 2. do 3. ure popoldne v čitalniščnem poslopju pri tleh na desno. Novi učenci se morajo javiti v spremstvu roditeljev ali njih odgovornih zastopnikov. Le ti jih prijavijo lahko poprej pismeno pod gorenjim naslovom, s prijavo pa je vpsolati tudi vpisnina in učnina za prvi mesec. Letna vpisnina znaša 2 K, mesečna učnina za klavir ali nastroje na lok po 3 K, za pihalne nastroje po 2 K. Pouk v petju in glasbeni teoriji je instrumentalnim učencem brezplačen, drugim je zanj plačati neznatno učnino, ki se bode uravnala po številu prijavljencev. Pridnim in neimovitim učencem se učnina zniža ali popolno opusti. Roditelji ali zastopniki učencev imajo kakor člani Glasbene Matice v Ljubljani plačati letno članarino 4 K skupno ali v dogovorjenih obrokih, za kar pa dobe članom namenjene muzikalije. — Načelstvo.

Iz Dobrépolj se nam piše: Zadnja volitev je bila pri nas zelo zanimiva. Podgorci so bili pozvani k volitvi ob osmih, Videmci pa ob desetih zjutraj. Volivci so čakali polnoštevilo, a komisarja od nikoder. Ravno smo hoteli poslati brzojavko na okr. glavarstvo, ko prejmemo brzojavko od tam, da je komisar nenadoma zbolel. Seveda ni bilo med volivci nobenega, ki bi bil mogel verjeti to nenadno novico, zlasti pa ne oni, ki poznajo preteklost sedanjega mestnega tajnika v Kočevju, Porubskega. Ta, ki se je zadnje dni pehal, — sevede iz prepričanja! — po Kočevskem in ob Kolpi za Višnikarja, naj bi tako nenadoma obolel? Volitev je bila preložena na popoldne. Ob dveh pridejo zopet volivci polnoštevilo in kdo pride sedaj za komisarja? — Ne strmite! — Porubski! Ta, ki je bil zjutraj na smrt bolan, je opoldne bil že na nogah in je brez najmanjšega opravičevanja stopil pred volivce. Ali niso imeli v Kočevju drugega moža? Tega volivci ne moremo misliti, da se je nameravalo izzvati izgrede, da bi bilo ljudstvo kaznovano. Radovedni smo, kdo je to zakrivil? Kdo je tega moža priporočil gosp. vladnemu svetniku, ki sam še ne more poznati ljudij? Doseglo se pa ni to, kar se je morda nameravalo; volivci so se vsi vrnili in volili tako, da jim je v čast in v ponos stranki in kandidatu. Domači liberalci, ki so pravili povsod, da ljudstvo ne mara kandidata, da pojde vse proti njemu, ki so tudi tako pisali v »Narodu«, so ostali v dobrepoljsko-struški dolini sami, tako sami, da jih je groza te strašne samote. Prosimo štejte! Devet jih je, sedem v Dobrépoljah in dva v Strugah. In ti seveda niso mogli vzdigniti g. svetnika, dasi jim je žal. Res nismo vedeli, da so tako osamljeni. Kandidat Jaklič je dobil v tej dolini 312 glasov, če prav ga liberalno »ljudstvo« ne mara. Čast in hvala Dobrépoljcem!

Iz poljanske doline se nam piše: 12. t. m. je bil dan zmage za naše dobro krščansko ljudstvo. Vedeli so naši liberalci, da bodo pogoreli; da bodo pa pogoreli tako nečastno, tega najbrže še sami niso pričakovali. V obširni občini tratarski je dobil g. baron Lazzarini 12, g. dr. Breje 142; v občini poljanski pa, rojstnem kraju liberalnega generalissimusa, »neodvisni« kandidat 14, naš pa 71 glasov. Pravijo navadno: kmet je zaobljen, in volitve so mu deveta brigada. Pridite pogledat v poljansko dolino: samo par volivcev je ostalo doma, drugi pa so vkljub skrajno neugodnemu vremenu in zelo slabim potom prihiteli na volišče. V občini Trata na pr. je volilo dobrih 90% vseh volivcev. Od poljanskega kmeta se učite, gospodi volivci po mestih, da volitev ni samo Vaša pravica, ampak tudi Vaša dolžnost. Neki nad 80 let stari mož se je eno uro daleč pripeljal na volišče in je oprt na palico prilezel v županovo hišo, da je ondi oddal svoj glas za katoliška poslanca. To Vam je prava inteligenca!

Iz Idrije, 13. sept. Da so v našem sodnem okraju zmagali liberalci, dosegli so naši župani, ki se prištevajo vsi od prvega do zadnjega liberalcem. Delali so za Božiča, kolikor so le mogli. Idrijski župan Dragotin Lapajne napravil si je ta dan prost. Ni mu

dalo počitka, šel je z blagajnikom okrajne hranilnice in posojilnice, Valentinom Lapajne, agitirat na Vojsko. Moža sta se trudila, kolikor je bilo mogoče, z raznimi sredstvi, da sta nekaj mož premotila. Sedaj se moža jezita, zlasti župan kar divja, ker sta videla neki idrijski krščanski rudar in neki mladenič, član naše katoliške delavske družbe, kako sta »delala« Dragotin in Valentin Lapajne. Župan preti, da se bo pritožil magari do ministerstva, češ, da taki mladiči, kot je imenovani mladenič, ne bodo njemu na prste gledali. Živela svoboda! Pogledali bi bili, kaj so mladiči počeli pri Grudnu v Jeličnem Vrhu! Liberalci ima tako ljubezen do delavca, da bi ga vtopil v žlici vode, ako bi ga mogel, če je delavec slučajno socialni demokrat ali krščanski socijalist. Vsaka številka »Jednopravnosti« to priča, kjer na ostuden način liberalci ovajajo tovariše neliberalce. Prav, zapomnite si pa tudi rek: Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. Možje volivci, vi pa pometite s to delavstvu najsovražnejšo kliko 19. septembra!

V znamenju sloge! Iz Maribora se nam piše: Celjska »Domovina« z dne 10. sept. se iznova, tudi sedaj po zaupnem shodu v Mariboru, zaletava v abstinenčno politiko naših dež. poslancev. Na žaljiv način omenja posebno govor dež. poslanca dr. Rosine, ki ga je govoril na omenjenem zaupnem shodu. Vrže mu celo surovost v obraz: »Politik mora malo dalje misliti, gledati, čutiti, kakor od — sklede do ust«. Mi se s čudom vprašamo, kaj neki zopet kuhajo v Celju? Ker je dognano, da sta gg. dr. Sernec in dr. Dečko nekaka nadzornika politike v »Domovini«, nam uhaja dvom, ali morda le ni imel gosp. prof. Verstovšek na zaupnem shodu prav, ko je rekel, da je vse le »pesek v oči«. V Mariboru se ogrevata dr. Sernec in dr. Dečko za slogo, v Celju pa prepuščata, da se bije ob njo! Prosimo za pojasnitev!

Zveza štajerskih liberalcev in nemškutarjev. S Spodnjega Štajerskega se nam od zanesljive strani poroča, da je liberalni priganjač študent Zabukošek obiskal črešnjevkega Kresnika, ki je letos kot nemškutarski kandidat kandidiral proti Robiču, ter imel z njim daljše posvetovanje. Ako je k temu dal znan gospod iz Ljubljane svoj blagoslov, potem je gotovo, da bomo videli kmalu zahajati Kresnika na shode slov. liberalcev.

Umrla je v Žaleu nadučiteljeva soproga gospa Antonija Kocuvan.

Z raznih volišč smo prejeli še naslednja poročila: V Št. Petru na Krasu je dobil Drobnič 170 in dr. Krek 169 glasov. V prvem poročilu, da je dr. Krek dobil le 159 glasov, je bila pomota. Slava vrlim Pivčanom! — Želimlje - Pijava gorica: Volitev soglasna, Fr. Povše in dr. Šusteršič vsak 59 glasov. — V Godoviču je dobil Fr. Habe 6, I. Božič 29 glasov. — Iz Šmarja nad Ljubljano se nam piše: Neki Ljubljčan je na kolesu priklovrtil mimo Šmarja na Sap in ondi razmetaval neki spis, v katerem se napada duhovščina, osobito knezoškof, hvali pa dr. Tavčar. Ljudje so pамет metali v ogenj. — V Vinici je do bil naš Pfeifer 168, Šetina pa 30 glasov. — V Ratečah je dobil Pogačnik 22, Čop 8 glasov.

Glasba. »Venček Mariji«. Napevi za Marijino družbo. Zložil P. Angelik Hribar. O. M. je ravno izšel II. zvezek. Partitura velja 1 K 20 h, vsak glas 30 h po pošti 10 h več. Dobijo se v ljubljanskem frančiškanskem samostanu pri vratarju: Fr. Petru Rešeta. Z dovoljenjem knezoškofijstva ljubljanskega in redovnega predstojništva. (Tekst za napeve »Venček Mariji« odobrujem in potrjujem, želeč, da se širi in na čast Device Marije radostno prepeva. Dr. Anton Bonaventura, knezoškof.) Vsebine: Družbenih je več: 2 za dekleta, 1 za mladenčce, 1 za žene in 1 za može, ob sprejemanju v Marijino družbo (med polaganjem svetinj). 12 o Materi Božji, 1 o sv. Alojziju, 4 pred Jezusom v zakramentu ljubezni, 1 odpev pri litanijah, vseh skupaj je toraj 24 napevov.

Po obravnavi zoper g. Korošca v Mariboru so čakali mariborski hajlovci

pred sodiščem dr. Korošca ter njegovega zagonovnika g. dr. Rosina ter ju nahruliši s heil-klici. Nekateri hajlovci so rabili tudi žaljive opazke, ki jim bodo dale še opraviti pred sodiščem.

Licealno poslopje bodo razrušili bodočo pomlad. Vse spominske plošče preneso v dež. muzej.

Dva mladeniča umrla nagle smrti. Iz Želimelj se nam poroča: Dne 10. t. m. je sinko uslužbenca na žagi, Jožef Tomažič, ostril vodno žago. Sname se mu pa držalo pri pili ter pade ob žagi na spodnje tramovje. Dečko skoči v spodnje prostore, da pobere »ročiček.« Pri tem pa stopi menda na železni tečajnik, žaga se sproži in preslica nesrečnega dečka ravno črez vrat s tako silo pritiska na spodnji tram, da je bil v hipu mrtev. Mati je bila le nekaj stopinj od kraja nesreče, pa ni nič opazila in ni slišala nikakega glasu. Revček je bil star še le 16 let. Komaj je odpel mrtvaški zvonec prvega, že pride poročilo, da je umrl 22letni Matija Lipovec. Našli so ga zjutraj ležečega na obrazu. Bil je fant božjasten in ga je pri zopetnem ponočnem napadu zadela še kap. Ta poslednji je v osmini Matere božje prejel sv. zakramente v cerkvi. Čujte, ker ne veste ne ure ne dneva!

Na graški trgovski akademiji se bodo vršili sprejemni izpiti dne 15. t. m. počenši ob 8. uri zjutraj.

Premembe v učitelstvu na Goriškem. Definitivno so bili nameščeni: gg. Vilhar Franc — Kromberg; Vodopivec Anton — Voglarje; Urbančič Josip — Ozeljan; Mermolja Franc — Podlaka; Vergna Ida — Št. Andrež; Pfeifer Marija — Opatjeselo; Komac Ljudmila — Črnič; Jug Marija — Osek. — Provizorično nameščeni: gg. Kolunja ti Albin — Rupa; Vuga Ivan — Žablje; Cicero Franc — Gabrije pri Ajdovščini; Benko Ivan — Lokovec; Musič Anton — Tribuš; Kumar Rudolf — Grgar; Gregorič Vinko — Miren; Bitežnik Josip — Bate; Prinčič Olga — Cerovo; Klančič Emilija — Podgora; Bajc Marija — Renče; Kumar Pavla — Kojško; Komac Marija — Rihemberg; Strel Hedvika — Grgar; — Cebular Marija, učiteljica v Podgori, in Premrou Ljudmila, učiteljica v Št. Andrežu, sta se odpovedali službi. — V drugo plačilno vrsto sta bila premaknjena gg. Cencič Davorin, nadučitelj v Kojškem in Križman Ignacij, nadučitelj v Dornbergu.

Ročni zapisnik z imenikom ljudskih šol in učiteljev na Kranjskem, Južno-Štajerskem in Primorskem za šolsko leto 1901/1902 je kot 8. letnik zopet izšel pri R. Šeberju v Postojni. Sestavil ga je tudi letos gospod Štefan Primožič, vodja ustanovnega zavoda za gluhomene v Ljubljani. Cena »Ročnemu zapisniku«, ki obsega tudi koledar za šolske mesece, je 140 K za 75, 150 K za 100, 160 K za 125 in 170 K za 150 učencev.

Ljubljanske novice. Elektriška železnica je oddala do danes nad 21.000 vožnih listkov. Pač precejšnja svota za — tujce, ki domače uslužbenca slabo plačajo. Najprej se bo razširila elektriška železnica preko Bleiweisove ceste in od južnega kolodvora naravnost na cesarja Jožefa trg. Ljudstvo se pritožuje, da je elektriška železnica predraga. — Razširjenje Bleiweisove ceste do Dunajske ceste je dovršeno. — Novi Franc Jožefov most se bode, kakor čujemo, otvoril še-le prihodnjo spomlad! Župan Hribar naj napravi po tujih časniki obvestila, koliko časa se dela ta most in s kolikimi stroški. Prepričani smo, da pride potem to stavbo kot neko »posebnost« gledat mnogo tujcev. Nikar pa naj ne pozabi župan pristaviti, da je imel v obč. svetu on stavbinski referat za to imenitno delo! — Dve galeriji v dežel. nem zboru. Novi deželni dvorec bode imel v dvorani za deželnozborska zasedanja dve galeriji. Dvorana bode tako velika, kakor je bila ona v stari reduti. Vsa stavba bode gotova do prihodnje jeseni. — Zopet 60 tujih delavcev je prišlo zadnje dni v Ljubljano. — Demoliranje starega licealnega poslopja bode dovršeno do konca maja prihodnjega leta. Mej demoliranjem bode zabranjen promet v Solskih ulicah. Zgodovinske plošče se iz poslopja pre-

peljejo v muzej. — Elektriški voz skočil s tira. Poročali smo o včerajšnji nezgodi na Starem trgu. Skoro na to je ob 5. uri popoldne zopet skočil voz elektriške železnice s tira nasproti cerkve sv. Petra. — Meščanska godba priredi jutri dopoldne od 10. do 12. ure koncert v Hafnerjevi pivarni. Vstopnina 30 vin. — V kovček je ulomil pekovski pomočnik Andrej Bertonec svojemu tovarišu Alojziju Avčinu in ukradl 28 kron. Policija je Bertonec aretovala. — Ljubljanska je narasla 130 metrov preko normala. — Boj kot izvoščkov. Po Ljubljani se govori, da so se ljubljanski izvoščki zmenili, da ne bodo vozili s svojimi vozovi nobenega nastavljenca pri elektriški železnici. Včeraj se je hotel tukajšnji vodja podjetja peljati z izvoščkom, pa izvoščka ni bilo. Izvoščki baje pravijo, naj se gospodje od elektriške železnice vozijo s svojimi vozovi.

Narasla Sava. Sava je pri Litiji narasla 2 m. nad normalom.

Tri koncerte priredi »Ljubljanska meščanska godba« jutri v nedeljo in sicer dopoldne od 10. do 12. ure za juturski koncert v Hafnerjevi pivarni, vstopnina 15 kr. Popoldne pa v areni »Narodnega doma« dva koncerta. Začetek prvega ob 1/4. uri popoldne in drugega ob 1/8. uri zvečer, vstopnina vsakokrat 20 kr. za osebo. Koncerti se vrše ob vsakem vremenu.

V Ljubljano skočil je v četrtek nasproti Slapam neznan človek. Ker je ondi precej plitva voda, je opetovano vrgel se pod vodo.

Najdena je bila pred enim tednom majhna srebrna ura v tukajšnji frančiškanski cerkvi. Lastnik naj se oglasi na porti.

Liberalci in protestantje. Liberalna »Soča« javlja, da bode priobčevala spise goriškega pastora Schmidta. Torej s protestantskimi spisi hočejo delati goriški naprednjaki za slovensko ljudstvo.

Zdravje v Ljubljani od 1. do 7. sept. Novorojencev 18, umrlih 30; med njimi za škardlato 1, jetiko 7, vnetjem soplnih organov 2, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 19; med njimi 6 tujcev in 13 iz zavodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škardlato 2, tifuzom 2, oslovskim (dušljivim) kašljem 1, vratice 3.

Samomor. Dne 11. t. m. so v gozdu pri Ravnah onkraj Št. Petra na Notranjskem našli truplo Andreja Vihra, ki je 3. avg. pobegnil od 7. lovskega bataljona. Ustrelil se je z vojaško puško.

* * *

Spomenik Krištofu Šmidu. V Thanausenu se je preteklo nedeljo odkril spomenik medicinskemu pisatelju Krištofu Šmidu. Bavarski regent in mnogo katoliškega plemstva je bilo ob odkritju zastopane.

Avtomobilna pošta v Rusiji. Trdka Rahalski in Greuze v Kijevu je prosila rusko vlado, da sme napraviti pošto zvezo mej Kijevom, Zytomiehom in Rovno posredovanjem avtomobilov. Trdka bi prevažala potnike in poštne pošiljke z avtomobili ter bi znašala hitrost avtomobilov 25 vrst na uro. Cene bi bile za 50 odstotkov nižje nego na železnicih.

Koliko premoženja ima Evropa. Po najnovejšem »Dictionary of Statistics« znaša premoženje in neprimično premoženje Evrope 1175 milijard mark. Premično premoženje samo znaša okolo 500 milijard.

* * *

Sejmi po Slovenskem od 16. do 21. septembra. Na Kranjskem: 16. na Vinici, v Idriji, Banjiloki, Osilnici in na Raketu; 17. v St. Lambertu in St. Janžu; 19. v Podvelbu in Škocijanu; 21. v Brusnicah, Kranju, Ribnici in Zgornjem Tuhinju. — Na slovenskem Štajerskem: 16. v Zdolah, Brestovčah, St. Janžu, Loki in Šmarji; 17. v Ljutomeru in Kapeli pri Brežicah; 19. na Dobrni; 21. v Fravhajmu, na Laškem, v Luči in Podsredi. — Na Koroškem: 16. v Trebinju; 18. v Renvigu. — Na Primorskem: 17. in 19. v Nabrežini; 21. v Tolmini in Rifenbergu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kamnik, 14. septembra. Dolenjske Slomškarice častitajo Jakliču! Živio! Zmaga je naša!

Novomesto, 14. septembra. Dularjevi volivci se rogamo včerajšnjemu »Narodu«, ki piše o sleparstvih na katoliško-narodni strani. Liberalci so nas

hoteli ujeti s sleparstvom, da je Dular odstopil, pa nas niso. Ali menijo liberalci, da se da tisoče glasov prislepiniti? Pereat liberalna neumnost!

Strassburg, 14. sept. »Elsässer Courier« javlja: Nadvojvoda avstrijski prestolonaslednik Fran Ferdinand je iz Francije pregnani kongregaciji Trinitarijev podaril nek svoj grad na Češkem, da se kongregacija ondi naseli.

Dunaj, 14. sept. Danes je zbran po dvemesečnih počitnicah prvič ministrijski svet, ki se bo bavil s prihodnjim zasedanjem drž. zbora. Vlada je že pričela pogajanja z raznimi politiki.

Linec, 14. sept. Osmi shod avstrijskih gostilničarjev se bo vršil tu od 26. do 28. t. m.

Praga, 14. sept. Dne 23. t. m. se bo vršil tu shod zaupnih mož nemške ljudske stranke.

Praga, 14. sept. V odprtem pismu razglša drž. poslanec dr. Dyk, da ne sprejme nobenega mandata za češki dež. zbor.

Rim, 14. septembra. Sodišče je v zadevi zavoda sv. Jeronima izreklo, da je motenje posestva prenehalo, ko je sprejel posla v zavodu kraljevi komisar.

Berolin, 14. septembra. Princ Tsun pride za nekaj dni na Dunaj in bo potem skozi Petrograd odpotoval nazaj v Kino.

San Juan de Puerto Rico, 14. sept. Iz Venezuele dohaja poročilo, da so vsi venezuelski delavci od 14 do 60 leta pozvani pod orožje. Oblastva pri mejo vsakogar, kdor le govori o vojski. Ječe prenapolnjene.

London, 14. sept. Burski general Botha je svojo vojno moč znatno pomnožil in ima tudi zadostno topništva. V najkrajšem času udari v Natal.

Mac Kinley †.

Buffalo, 14. sept. (C. B.) Predsednik Mac Kinley ob 2. uri ponoči umrl.

London, 14. sept. Zadnje trenutke je trpel Mac Kinley strahovite muke. Ob njegovi smrtni postelji je bila zbrana njegova rodbina in šest zdravnikov.

London, 14. septembra. Zadnje besede Mac Kinleyeve so bile: »Volja božja, ne naša naj se zgodi.«

Buffalo, 14. sept. Soprog Mac Kinleya včeraj dopoldne niso obvestili, da se je nenadno poslabšal predsednikov položaj. Sploh so sklenili zdravniki, da je ne puste k bolniški postelji. Poseben vlak je pripeljal podpredsednika. Pred smrtjo so pozvali sem specialista za srčne bolezni.

Umrli so:

12. septembra. Milan Valjavec, vrvarjev sin, 12 dni, Tržaška cesta 45 trisuma. — Ivana Gangl, usmiljenka, 44 let, jetika.

13. septembra. Marija Krapš, čevljarjeva hči, 5 dni, Vožarski pot 5, življenske slabosti.

V hiralnici:

11. septembra. Fran Tavčar, delavec, 67 let, vsled raka.

Zitne cene

dne 13. septembra 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K 7-99	do 8-00
„ „ pomlad 1902	8-48	8-49
Rž za jesen	7-07	7-08
„ „ pomlad 1902	7-35	7-36
Koruzza za september-oktober	5-42	5-44
„ „ maj-junij 1902	5-43	5-44
Oves za jesen	6-88	6-89
„ „ pomlad 1902	7-21	7-22

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 7-86	do 7-87
Rž za april 1902	8-31	8-32
„ „ april 1902	6-69	6-70
„ „ april 1902	6-98	6-99
Oves za oktober	6-54	6-55
„ „ april 1902	6-92	6-93
Koruzza za september	5-08	5-09
„ „ maj 1902	5-13	5-15

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7-85	do 8-40
Rž „ južne zel.	8-10	8-40
„ „ „	7-05	7-25
Ječmen	7-00	8-55
„ „ ob Tisi	6-75	8-00
Koruzza ogorska	5-45	5-60
Cinkvant	6-75	7-10
Oves srednji	7-10	7-20
Fizol	11-00	11-50

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrarji	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
13. 9. zveč.	723-9	13-1	brezvetr.	oblač.	
14. 9. zjutr.	724-3	12-4	sl. jug	megla	39-2
2. popol.	724-9	15-1	sr. jvzh	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 13-0 normale: 15-2*

Lak, kovinasti, mrzel uporabljen v poljubni boji, za pozlatanje, optike, kleparje itd., je v zalogi pri tvrdki **RRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 23 11-2

Na prodaj je v Medvodah

nova hiša št. 17

s šestimi sobami, kuhinjo, 2 kleti in velikim vrtom. Stoji blizu tovarne, in je pripravna za vsaki obrt. 896 3-1

Več poizve se ravno tam pri lastnici.

Dva dijaka

dobita lepo stanovanje in dobro hrano za primerno plačo.

Več izve se pri Leopold Tratnik-u v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27. 862 4-4

Hiša z vrtom

v Šent-Vidu pri Ljubljani

se prodá iz proste roke. — Več se izve v Št. Vidu št. 15, blizu kolodvora. 812 8

Dve deklici ali dva dečka

se sprejmeta prihodnje šolsko leto na hrano in stanovanje. Citre in glasovir so na razpolago. Na zahtevanje tudi pouk v teh in v šolskih predmetih.

Naslov: **A. Slatnar**, Ljubljana, Gosposke ulice št. 4, I. nadstropje spredaj (na levo). 835 3-3

Marija Grill

državno izprašana učiteljica za francoščino stanuje

v Kolodvorskih ulicah 11, v pritličju.

Govoriti je z njo od 10. do 12. ure dopoldne.

Ovinjene (weingrüne) sode

različne, majhne in velike, stare in nove prodaja 867 3-3

J. Buggenig,

sodarski mojster

Cesta na Rudolfov kolodvor v Ljubljani.

Marija Zottman

učiteljica na glasovirju

poučuje na svojem domu in po hišah. Tudi sprejme dve učenki na eno uro.

Več se poizve v Kolodvorskih ulicah št. 11, v pritličju, od 10. ure dop. dalje. 855 2-2

J. N. Potočnik,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 2

se priporoča prečast. duhovščini v

izdelovanje

duhovenske obleke in talarjev

po najnovejšem kroju in po nizkih cenah. 778 12-5

Usojam si naznanjati slavnemu občinstvu, da imam v zalogi najboljši

trbovljski premog

v koscih.

Naročbe se natančno izvršujejo. Tudi se dá cel vagon s kolodvora na dogovorjen kraj.

Za obilne naročbe priporočujem, se beležim spoštovanjem 860 2-1

Ivana Treo,

Cesta na Rudolfovo železnico št. 8.

Ferdinand Stuflesser,

podobar in izdelova
telj oltarjev.

St. Ulrich-Gröden
Tirolsko,

lastnik papeževega
častnega križa „Pro
ecclesia et pontifice“,
priporoča

podobe, altarje, podobe za
križev pot, vse iz lesa.

Ilustrovan katalog zastonj!

G. Ferdinand Stuflesser je za tukajšnji
župno cerkev napravil dva nova altarja. Cena je
za to hvalevredno delo primeroma nizka. Delo
priporoča mojstra.

Knežskožupni urad Sv. Jurij nad Taborom,
dné 19. aprila 1901.

Fr. Zdošek, župnik.

Testor ego infrascriptus.

Ecclesiae S. Joachimi de urbe Rector. altare
et Beatae Mariae virginis simulacrum. quae pro
hac eadem ecclesia dominus Ferdinandus
Stuflesser de S. Ulrich-Gröden, Tyrol, ligno
inseculpsit, communi spectantium iudicio maxime
probata, auctoritate in arte sacra excellentiam prae se
ferre, eumque ego libentissime omnibus commendo.

Datum Romae, 1 Martii 1901.

510 5-3 Aloysius Pallola, eccl. R.

Fran Sartory

koncesijonirani telegrafski instalater

Ljubljana, Rožne ulice št. 39

priporoča se za

sestavu hotelskih, hišnih in sobnih
telegrafov in telefonov

po najnižjih cenah. 676 13-10

Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, **fotografske aparate in potreb-
ščine**, kirurški aparati, vse vrste, sred-
stva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd.
— Velika zaloga najkrajnjega čaja, ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod
in solj za kopel. 304 26

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna
sol, solitar, encjan, kolmož, krmilno apno itd.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
zgotovljene obleke
posebno na **haveloke** v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva
železniških uradnikov. 7 67

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

kot zdravilni vreclec že stoletja znana v vseh
bolezni (L.) 10 35

sapnih in prebavnih organov,

pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna
za otroke, prebolele in med nosečnostjo.
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.

Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v
Ljubljani.

Prodajalna
s stanovanjem

vred se dá v najem meseca decembra v
Ljubljani, Krakovski nasip, šte. 24.

Več je izvedeti ravnotam 892 3-1

Avgust Repič, sodar,

Ljubljana, Kolezijske ulice šte. 16

(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah. 679 26-10

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Št. 31.121.

Razglas.

892 2-3

Dodatno k tuuradnemu razglasu z dné 10. avgusta 1901, št. 26.361, se v smislu
§ 4. zakona z dné 5. novembra 1898, (št. 40. dež. zak.) javno na znanje daje, da se bo de
vršila

volitev dveh deželnih poslancev dež. stol. mesta Ljubljane

dné 19. f. m. od 8. zjutraj do 12. popoldne

v dveh oddelkih in bodo volili:

- volilci z začetnimi črkami **A** do **L**, v desni polovici velike dvorane „Mestnega doma“;
- volilci z začetnimi črkami **M** do **Z**, v levi polovici velike dvorane „Mestnega doma“.

Izkaznice vročile se bodo volilcem pravočasno v stanovanje; ko bi pa kedo izmed
volilcev iz kakršnegakoli vzroka izkaznice najkasneje 3 dni pred volilnim dnevom ne
prejel, naj pride osebno po-nj k mestnemu magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 7. septembra 1901.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj **P. Herrmann**, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča **sredstvo za rast**
las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nena-
vadnimi vspeli izkušeni in zajamčeno neškodljiva tekočina,
ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 ted-
nov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo
zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado.
Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice **3 krone.**
Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani
pri gospodu 770 (7)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. **E. Mahr** in **U. pl. Trnkóczy** v
Ljubljani in **g. A. Ranj** v Kranji.

Preprodajalci popust.

IGNACIJ ČAMERNIK,

kamnosek v LJUBLJANI,

Komenskega ulice št. 28,

se priporoča prečastiti duhovščini in slavn. občinstvu v vsa v kamnoseški
obrt vstevajoča se dela, bodisi umetna cerkvena ali stavbinsko-
strokovnjaška — Največja zaloga najrazličnejših

nagrobni spomenikov

iz vseh vrst marmorjev, katere prodaja po izredno nizki ceni.

Opozarja tudi, da so le edino pri njem kupljeni **grobnj okviri**
trpežni proti vplivu vremena, za kar jamči.

893 6-1

„Glasbene Matice“
začetek šolskega leta 1901/1902.

Vpisovanje učencev v glasbeno in pevsko šolo se vrši v ponedeljek,
torek in sredo, dné 16., 17. in 18. t. m. **vselej dopoldne od 10. do**
12. ure in popoldne od 4. do 6. ure v dvorani „Glasbene Matice“
v II. nadstropji društvene hiše v Vegovih ulicah. Vpisovanje v šolski
zbor (moški zbor) se vrši v sredo, dne 18. t. m. od 4. do 6. ure
istotam. V četrtek, dné 19. t. m. popoldne ob 4. uri je razdelitev ur.
Redni pouk v vseh predmetih se prične v petek 20. t. m.

V šolskem letu 1901/1902 poučevali se bodo sledeči predmeti: 1. **solopetje** v
petih razredih po dvakrat na teden; 2. **zborovo petje** v dveh oddelkih in sicer **šolski**
pevski zbor (sopran in alt) po dvakrat na teden in **dijaški šolski zbor** (moški zbor)
po dvakrat na teden; 3. **klavir** v osmih razredih po dvakrat na teden; 4. **vijolina** v
šestih razredih po dvakrat na teden; 5. **vijolončelo** (če se oglase najmanj štirje učenci);
6. splošna **glasbena teorija** v dveh oddelkih po dvakrat na teden; 7. **harmonija** v
dveh oddelkih po dvakrat na teden; 8. **kontrapunkt** v enem oddelku po dvakrat na
teden; 9. **glasbena zgodovina** (če se oglase najmanj štirje učenci); 10. **govor in**
deklamacija za učence solopetja po enkrat na teden.

Poučevali bodo: 1. šolski vodja, g. Fran Gerbič klavir in solopetje; 2. koncertni vodja in pro-
fesor g. Matej Hubad solopetje, zborovo petje, (šolski pevski zbor in dijaški šolski zbor), splošno glasbeno
teorijo, harmonijo, kontrapunkt, glasbeno zgodovino, govor in deklamacijo za učence solopetja; 3. glasbeni
učitelj, g. Josip Vedral vijolino in klavir ter ensemble-vaje goslarjev; 4. glasbeni učitelj, gospod Josip
Procházka klavir; in 5. učiteljica gđ. Klotilda Praprotnik klavir.

Pouk v glasbeni teoriji in zborovem petju je za vse učence obvezen. Tudi obvezen pa je pouk v
harmoniji, za one učence, kateri obiskujejo na pr. klavir, vijolino itd. v višjih razredih (od 5. razreda naprej),
ako niso harmonije prej obiskovali in absolvirali, v tem slučaju plačajo za obiskovanje kurza harmonije
znižano šolnino po 1 K na mesec.

Vpisnina za vsakega učenca znaša 2 K; društvenina starišev 4 K na leto; šolnina za klavir,
vijolino, čelo, harmonijo in kontrapunkt po 4 K na mesec; šolnina za solopetje 6 K na mesec; šolnina za
glasbeno teorijo po 1 K na polletje; šolnina za zborovo petje po 1 K na polletje. Učenci, kateri obiskujejo
pouk v katerem instrumentu in se pred 5. razredom oglase za harmonjo, plačajo za harmonjo znižano
solnino po 2 K na mesec.

Šolnino je plačevati za mesec naprej, šolnino za teorijo in zborovo petje pa 1. nov. in 1. aprila.
Naknadno vpisovanje v glasbeno šolo se vrši do 15. oktobra ob uradnih urah šol-
skega vodje, katere so po zimi vsak dan od četrta na 5. do četrta na 7. uro, po leti pa od četrta na 6. do
četrta na 7. uro popoldne v vodstveni sobi v I. nadstropji.

V Ljubljani, dné 9. septembra 1901.

888 3-1

Odbor „Glasbene Matice“.

priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov** in **najnovejše vrste revolverjev** itd.,
vseh pripadajočih **rekvizitov** in **munolje**, posebno pa opozarjam na 723 20-8

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. —
Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter
izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastonj.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Društvena aktivna dné 31. decembra 1899 kron 177.060.451—
Letni dohodki na premijah in obrestih leta 1899 34.259.092—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za odkupe itd. od postanka društva (1848) 383.793.888—
Mej letom 1899 je društvo izdalo 5838 polic z glavico 56.097.103—
Za specijelno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do 31. decembra 1899 v vrednostnih
papirjih založila že znesek

nom. kron 20.359.000—

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

1010 12-10

Gvidonu Zeschko-tu

v vili nasproti Narodnemu domu.

Preselitev trgovine.

S tem najvljudneje naznanjam svojim naročnikom in slavn. občinstvu sploh, da sem se s svojim

zavodom za izdelovanje vojaške oprave

preselil iz Slomškove ulice v svojo novo zidano vogalno hišo

na Resselnovi cesti šte. 7

Zahvaljujoč se svojim č. naročnikom za dosedanje zaupanje jih prosim še daljne naklonjenosti

s spoštovanjem

ANTON REISNER

831 4-3

izdelovalec vojaške in druge oprave.

Ob tej priliki se priporočim gospodom enoletnim prostovoljcem za napravo uniforme po najnovejših vojaških ukazih ter po zmernih cenah.

Trorazredna

cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola v Ljubljani.

(S pravico javnosti, podeljeno z odlokom vis. c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 12. julija 1900, šte. 18.588.

Gospoke ulice šte. 8.

Za šolsko leto 1901/1902 bode vpisovanje dné 16. in 17. septembra od 9. do 12. ure dopoldne v ravnateljstvu pisarni.

Dné 18. septembra od 8. ure nadalje bode sprejemni izpit za tiste na novo vstopivše gojenke, ki še niso dovršile 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole.

Dné 19. septembra se prične šesto šolsko leto s slovesno skupno službo božjo.

Deklice, katere žele vstopiti v mestno višjo dekliško šolo, naj se v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov osebno oglase ter izkažejo z izpričevali o svojem dosedanem šolanju, za sprejem v I. letnik pa posebej še z rojstvenim listom, da bodo dopolnile 14. leto vsaj do konca prvega polletja šolskega leta.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 4 K prispevka za učila, gojenke I. letnika pa poleg tega še 4 K sprejemnine. — Šolnina znaša za vsako polletje 10 K.

Obvezni učni predmeti so: veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodoznanje, risanje, ročna dela, odgojeslovje, gospodinjstvo, zdravoslovje. — prostovoljni pa: leposlovje, laščina, telovadba, petje, stenografija.

Zavod ima značaj srednje šole, podpirata ga država in dežela kranijska, na njem poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Z mestno višjo dekliško šolo je združen posebej trgovski tečaj, namenjen v prvi vrsti absolventinjam tega zavoda, potem pa tudi drugim deklicam, če so dopolnile vsaj 16. leto in dokažejo v posebnem sprejemnem izpitu dovolj sposobnosti za trgovske nauke.

Vpisovanje za trgovski tečaj bode dné 20. in 21. septembra od 11. do 12. ure.

Vsa natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

V Ljubljani, dné 6. septembra 1901.

875 3-3

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole.

Prezema izgotovitev celih oprav za neveste.

Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke

le iz blaga od B. Schroll-a, Graumann-a in Siegel-a.

Nikako manjvredno tovarniško, marveč najskrbneje domače delo.

Za izborne delo in najreelneje postrežbo jamči trdka

C. J. Hamann, Ljubljana,

Mestni trg šte. 8,

Založnik perila raznih c. in kr. častniških uniform. zavodov.

Tu je v zalogi originalno dr. Gustav Jägerjevo volneno perilo, vsake vrste kopalno perilo, Pless-ovi, Hükel-ovi, Pichler-jevi klobuki iz dlake in lodna, najboljše v žokih, nogovcih, kravatah, modrocih in žepnih roboh, razno drugo modno in pleteno blago za gospode, dame in otroke itd. itd.

Lastna izdelovalnica predpasnikov, bluz, spodnjih kril, jutranjih in spalnih sukenj itd.

Cene so v primeri z dobroto blaga brez konkurence.

Ko bi se pripetilo, da bi kupec bil nezadovoljen s kakim pri meni kupljenim blagom, ga rad zamenjam ali pa na zahtevo vrnem denar.

1092 28-16

Priznано najboljši

Jekleni plugi 1-, 2-, 3, in 4- lemežni Senožetne in mahove, členkaste in dijagonalne brane,

Kovano-železni poljski valji

Sejalnice „Agricola“

Stroji za košnjo trave, detele in * * * žita * * *

Grablje za obračanje sena in žita. Sušilnice za sadje in zelenjad

Stiskalnice za grozdje, sadje in druge namene

Mlini za sadje in grozdje

Stroji za obiranje jagod

Automatično delujoče

patent. škropilnice „SYPHONIA“ za pokončanje trne in rastlinske uši

Prenesljiva štedilna kotlišča za parenje krme

izdeluje in pošilja v najnovejši sestavi

P. H. MAYFARTH & Co.

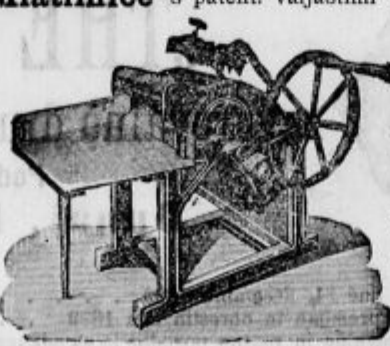
c. kr. edino priv. tovarne kmetijskih strojev, livarne in fužine na par

Ustanovljeno 1872

DUNAJ, II., Taborstrasse Nr. 71.

750 delavcev

Odlikovan na vseh večjih razstavah z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami. — Obširni katalogi in mnoga priznanja gratis. — Zastopniki in prodajalci zaželjeni.

Slamorenice, mlini za debelo moko, reporenice

Stiskalnice za seno in slamo za roko, stelne in za prevažanje

pa vse druge stroje za kmetijstvo

372 10-8

Mlatilnice s patent. valjastimi podlogami za roko, vifel in par

Vratila za uprego od 1 do 6 živali.

Najnovejše žitne čistilnice, trijerji, zeblijači za koruzo

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporočata svojo popolnoma novo oskrbljeno zalogo obleke za

gospode, dečke in otroke

v najboljšem znano solidnem kroju po najugodnejši ceni.

Posebno praktične

obleke za šolarje, haveloke in površnike

kot posebno špecialiteto

865 6-4

Obleke iz najbolj trpežnega angleškega ševijota

* * * v različnih barvah in desenh. * * *

Izdelovatelj strojev za pranje

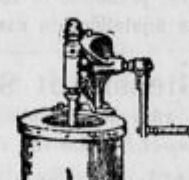
Kraus & Comp., Dunaj, XVIII., Währinger Gürtel 53.

Največa in najstarejša tovarna te vrste v Avstriji, prevzame napravo popolnih pralnic in razpošilja zajamčeno dobro:

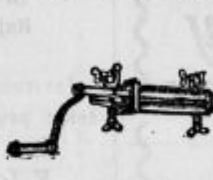
Pralne stroje na par,

priznane najboljše vrste, za na roko ali na par, od 28 gl. do 2000 gl.

Centrifuge,

delujoče brez ropota, za na roko ali na par, od 140 gl. više.

Najboljši Wring-stroji

(za ožemanje perila) v vseh velikostih, od 14 gl. više.

Stroji za valjanje perila,

najboljše se-stave, po 24 gl. in više.

Stroji za likanje perila

od 85 goldinarjev više.

Natančni ceniki s podobami vseh strojev za pranje na željo brezplačno in franko.

Knjigarna

Kleinmayr-ja & Bamberg-a

v Ljubljani, na Kongresnem trgu 2

priporočata svojo

888 6-2

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah broširanih in v trdnih šolskih vezih po znižanih cenah.

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastonj.

Stanje hranilnih vlog: 15 milijonov K.

Rezervni zaklad: nad 300.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno.

833 (3)

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani (šola za obdelovanje lesa z oddelki za mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo, podobarstvo in pletarstvo, šola za umetno vezenje in čipkarstvo ter javna risarska šola za moške in ženske) se prične šolsko leto 1901/2

dné 18. septembra.

Na novo ustopajoči učenci in učenke se morajo v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov

dné 16. in 17. septembra

zjutraj od 9.—12. ali popoldan od 3.—5. ure zglasiti pri ravnateljstvu v Zatiškem dvorcu, Stari trg št. 36

S seboj jim je prinesiti izpustnico ljudske šole in dokaz, da so dovršili 14. leto, oziroma da ga bodo dovršili v letošnjem solarnem letu.

Izredni učenci in učenke. Istotako obiskovalci javne risarske šole za moške in ženske se vnaprej morajo tudi med letom, dokler je kaj prostora. Oddelek za pletarstvo je pristopen tudi ženskim obiskovalcem.

V Ljubljani, dné 7. septembra 1901.

C. kr. ravnateljstvo.

859 3-8

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeči

službi okrožnih zdravnikov:

- 1.) v Kočevski Reki z letno plačo 1600 K.
- 2.) v Zagorji ob Savi z letno plačo 1400 K.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane dežel. odboru do 25. septembra l. 1901

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dné 28. avgusta 1901.

Spodaj podpisani se uljudno priporočam prečastitim cerkvenim predstojnikom, kakor tudi slavnemu občinstvu v izdelovanje

kipov

cerkvenega in posvetnega značaja. Kipi se izdelujejo iz različne tvarine, kot: marmorja, peščenca, lesa in gipsa. Delo zagotavljam točno in dovršeno. Cena delu primerna.

Odlučnim spoštovanjem 789 10-6

Ivan Zalar, kipar,

Ljubljana, Kolodvorske ulice 34.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon št. 9

priporoča slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 598 29-23

Lasni izdelek.

Ceniki franco in brezplačno.

Duhovski poslovnik,
ali navod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cerkvenega in nadarbinskega premoženja. — Razni obzirci in skrajni kazalci. — Sedem Martin Pot. — Drugi, popravljeni natis. Brošura izred knjižne shranje v „Katoški knjižnici“ v Ljubljani 4 krone, tudi vezan v polščitino ali celoplatno 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Uradne in trgovske
KOVRTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

410 12

JAKOB MIKOLIČ,
— krojaški mojster. Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

Naznanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

Tudi slav. p. n. občinstvu naznanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne štofe ter tudi nepremojljiv tirolski loden za havičke. Tudi imam narejene havičke vsake velikosti za gospode in dečke po niski ceni. **Dijakom znižane cene!**

priporoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovjšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjimi naročili, zagotavljam, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri delajo najboljše delavske moči; zato se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilega.

Kneza Janeza Liechtenstein-skega
tovarna za glinaste izdelke
in opeko 779 24-23

„Unter-Themenau“
pri Breclavi (Lundenburg)

priporoča:

Mozaike in tako zbrane „Feinklinker“ plošče v najlepši izvršitvi za vsakovrstno tlačenje, zlasti za cerkve in samostane.

Taka dela je tovarna že izvršila po cerkvah v Brumovi, Mariborju, Kromerju in Ottakringu; v klavirski Brnski; po kolodvorih v Olomucu, Presovu, Krakovu; v samostanih Kolomeu, Stari Wiś, Modlingu, Brezhu, Tarnopolu; po bolnišnicah v Krakovu, Koložu in Brnu.

Dvakrat posteklene cevi iz kamenine, nastavke za peči, školjkatne posode za stranišča.

„Klinker“-opeka, pečnice in stranice za ognjišča v razni izvršitvi.

Zarezna strešna opeka, navadna opeka, posteklena in ne posteklena, najboljše vrste.

Ceniki in troškovniki na razpolago. Delavcev okoli 700.

KADILCI!
ZAHTEVAJTE POVSOD
CIGARETNE PAPIRČKE
V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA,
KATERI SO NAJBOLJŠI OD VSEH DRUGIH
GLAVNA ZALOGA:

JOS. ŠTOKA-TRST

Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico
ima trdka 878 10-2
Ivan Bonač v Ljubljani.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih zavitkih).

17 10-7

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakršno blago.

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Cene brez konkurence!

Veliko zalogo jesenskega in zimskega blaga

priporoča po najnižji ceni

Anton Schuster
Špitalske ulice 7.

Najnovejša iopice in plašče za gospe in deklice, kakor velika izbor okusno narejenih bluz.

Uzorci na zahtevanje poštne prosti.

„Pri Tončku“.

893 5—1

V nedeljo 15. septembra 1901
odpre se v Ljubljani

mednarodna panorama

v pritličju meščanske hiše.
Vhod s Pogačarjevega trga.
Največja zanimivost ljubljanska.
I. razstava: potovanje ob prelepem Garda-jezeru.

Vsak teden nova serija.
Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. zjutraj do 9. zvečer. 894 1—1

Največja trgovina s kolesi na Dunaji

prodaja tako v ceno, kakor še nikoli
111 500 koles 111

najboljše vrste (enoletno jamstvo): Puch, Styria, Greger, Waffel, Premier itd. Najboljši modeli leta 1901 od 150 K dalje. Dobro ohranjena že rabljena kolesa, pnevmatika brez graje, po 80, 85, 90, 95, 100 do 110 K. Krasna kolesa za dame, nova po 160 K, nekoliko rabljena po 85, 95, 115 K. 707 10—8

Nova pnevmatična cev 8—9 K, zračni mehovi 4—5 K. Pošilja le proti povzetju.

Samo za 32 kron

Singerjev ročni šivalni stroj; delazelo lahko, z mahalom, samodelavnim čolničem, odrezalnikom, z najnovejšimi zboljšavami, z elegantno leseno ali železno podstavo 32 K, s krasno omarico 36 K. Novo! Visoke-Singer za družinsko rabo,

se gonijo z nogo, 10 let jamstva, 48 K. — Se prodaja le proti takojšnjemu plačilu pod jamstvom.

M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse 3.

Učne knjige

za vse šole

in vse druge šolske potrebščine

priporoča

894 4—1

L. Schwentner

knjigotržec v Ljubljani, Dvorski trg šte. 3.

Stajerska
ROGAČKA
KISELA VODA Gempel in Styria-vrelec
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. 351 35-29

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluvijske, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštreno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolite pri naročilih ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenješo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 566 52-16

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Domača umetalna steklarija

Av. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjsko dobro, zaničeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprostejšega do najfinjšega.

Okvirja tudi slike in podobe; prenavlja in popravlja stare predmete.

Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana tiskarja za stavbeno in umetno steklarstvo **AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju s gotovo arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasih, strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpijočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Av. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu s mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Av. Agnola prav zmerni. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji

dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,

župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

737 52-7

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

1098 40—30

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Dunajska borza.

Dne 13. septembra.

Skupni državni dolg v notab	98-50
Skupni državni dolg v srebru	98-35
Avstrijska zlata rentna 4%	119-—
Avstrijska krona rentna 4%, 200 kron	95-50
Ogerska zlata rentna 4%	118-65
Ogerska krona rentna 4%, 200	92-50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1644-—
Kreditne delnice, 160 gld.	619-50
London vista	238-25
Memski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	117-10

20 mark	28-42
20 frankov (napoleonidor)	19-02
Italijanski bankovci	91-35
C. kr. cekini	11-33

Dne 13. septembra.

3-2% državne srečke l. 1864, 250 gld.	191-50
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	170-60
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	210-50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-10
Tisne srečke 4%, 100 gld.	145-60
Dunavske vravnjavne srečke 5%	257-—

Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	105-25
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-25
Prijoritete obveznice državne železnice	430-—
južne železnice 3%	345-—
južne železnice 5%	120-60
dolenjskih železnice 4%	—
Kreditne srečke, 100 gld.	398-50
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	49-—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	48-—
Ogerskega	24-—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	15-80
Rudolfove srečke, 10 gld.	58-—

Sa+move srečke, 40 gld.	234-—
St. Genois srečke, 40 gld.	275-—
Waldsteinske srečke, 20 gld.	396-—
Ljubljanske srečke	60-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	269-50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	5500-—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	835-—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	83-75
Splošna avstrijska stavbinska družba	138-—
Montanska družba avstr. plan.	333-—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	432-—
Papirnih rubljev 100	255-—

Cene jako nizke.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri izrebanjih, pri izrebanjih najmanjšega dobitka. — Promese za vsako tveganje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“

1, Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosoj kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.